

VAN DE REDAKTIE

STAR MAGAZINE
NR. 37 9E JAARGANG OKTOBER 1988

UITGAVE VAN DE BRIDGECLUB STAR
VERSCHIJNT 4 MAAL PER JAAR

Een interview, en nog meer advertenties...
Waar doet U dit aan denken?

Maar hoe trendgevoelig ook, Star Magazine blijft haar kwaliteitsprincipes trouw.

Jules van Ogtrop hoeft zich dus nergens schuldig aan te voelen, zeker niet met twee van die prachtverhalen, waarvan Marijke van der Pas zo'n liefhebber blijkt te zijn. In het interview - als eerste in een reeks gesprekken met bridgejournalisten over hun vak - vertelt zij hoe zij begeistert van het spel raakte toen ze eens een verhaaltje over dwangposities las. Dit nummer staat er vol van: Jules put er hoop uit, Peter van der Linden struikelt erover en het Klagende Konijn drijft er iedereen mee tot wanhoop.

Wanhoop intussen ook bij de redactie, die zich elders in dit nummer met een smeekbede tot U richt (dit is tenslotte de troonrede niet), maar, wankelend aan de rand van de afgrond, even zo vrolijk een nieuwe serie is begonnen over de kunst van het balancen.

Onze excuses voor het wat laat verschijnen van dit nummer. Ter compensatie hebben we er voor een week extra tekst aan toegevoegd.

Redactie: *Peter Bosman*
Bert Daemen
Edwin Stoel
Pim de Voogt

Realisatie: *Hans Verboom*

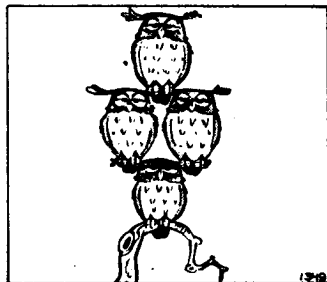
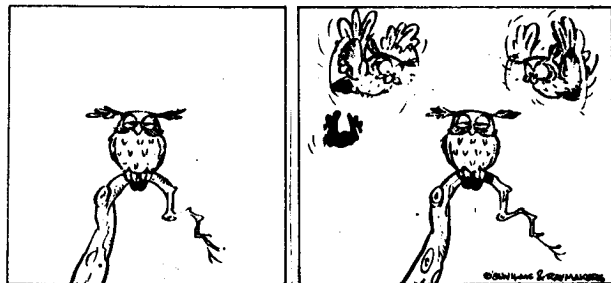
Abonnementen: *f 25,- of BF 500 per jaar*

Kontaktadres: *Toine van Hoof*
Molièrelaan 5
3533 VG Utrecht
030-931866

Girorekening: *2846516 (t.n.v. T. van Hoof)*
Bankrekening: *49.76.43.561 (t.n.v. Star Magazine)*

5 MINUTEN PROBLEEM DEEL I

...balancen...

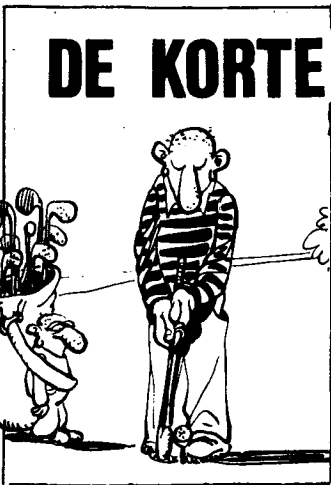
- ♠ B
- ♥ H 9 2
- ♦ A 9 5 3 2
- ♣ A B 10 3

- ♠ A 10 7 6
- ♥ A 10 8 4 3
- ♦ V
- ♣ 9 6 2

west	noord	oost	zuid
pas	1♦	pas	1♥
dbl	2♥	2♣	4♥
pas	pas	pas	

U speelt een viertallenwedstrijd tegen goede tegenstanders. Hoewel, zo goed zijn ze nu ook weer niet want ze spelen derde-vijfde als uitkomst. West start ♠8, via de boer en de heer voor het aas. Wat is uw volgende kaart?

Zie verder blz. 17

DE KORTE GOLF!

Door onze
golfmedewerker
Jules van Ogtrop

Nooit de moed opgeven is een goed devies, zowel bij golf als bij bridge. Ik herinner me een foursome in de golfcompetitie, waarbij mijn partner en ik op de 17e hole een down stonden. Onze bal lag na vier slagen een stuk buiten de green, terwijl onze tegenstanders met drie slagen een meter van de vlag verwijderd waren. Mijn partner chipte de bal van buiten de green direkt in de hole. De tegenstander was zo verbouwereerd, dat hij niet alleen zijn putt miste, maar de bal ook nog een meter voorbij de hole schoof. Ook de volgende putt ging er langs en we wonnen de hole. Dat gaf ons een zodanig moreel voordeel dat we ook de laatste hole wonnen en daarmee de hele partij.

Bij het volgende spel had ik mij al verzoend met mijn noodlot, toen zich op het laatst iets onverwachts voordeed.

Z/NZ ♠ B 9 5 3
 ♥ A 9 3
 ♦ V 10 6 2
 ♣ A 4

♠ A 8
♥ V 4
♦ A H 9 7 3
♣ H V 9 3

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1♦
1♥	1♣	pas	3♣
pas	3♥	pas	3♠
pas	4♣	pas	4♦
pas	4SA	pas	5♥
pas	6♦	pas	pas

West startte met 6♠. Dat zag er niet zo best uit. Met zijn volgbod heeft west natuurlijk 4♥ achter mij. Voorlopig zag ik maar een mogelijkheid. Misschien heeft west bovendien 4♥Vx en dan kan ik 4♠B vrijtroeven, waarop ik mijn verliezende harten kan lozen.

Ik nam 6♠ in de hand en stak over naar 4♥ op tafel. West gooide een harten bij. Vervolgens liet ik een kleine schoppen via mijn 8♣ naar west doorlopen. West nam met 4♥H en ging nadenken. Ik hoopte dat hij harten zou naspelen, maar niks hoor, er kwam 7♣ voor mijn aas. Ik trok de laatste troef met 10♦ op tafel. Bij west verscheen weer een harten. Ik troefde een schoppen, maar 5♥ weigerde te vallen. Ik stak over naar 4♠A en troefde 4♠B, gedekt door 5♥ van oost, af. West bleef harten afgooien. De volgende kaarten waren overgebleven:

♠ -
♥ A 9 3
♦ 6
♣ 4

♠ -
♥ V 4
♦ -
♣ H V 9

Zonder enig vertrouwen in de goede afloop speelde ik 4♥ voor. West dekte met 4♥H en ik nam met 4♥A op de tafel. Bij oost viel 10♥ en dat gaf mij weer een sprankje hoop. En waarachtig, bij het uitspelen van 6♦ zat oost te wiebelen op zijn stoel. Met een diepe zucht deed hij afstand van een klaveren, en toen waren mijn drie klaveren hoog. De kaartverdeling bij 0W was:

♠ H 7 2	♠ V 10 6 4
♥ H 8 7 6 5 2	♥ B 10
♦ B	♦ 8 5 4
♣ B 7 6	♣ 10 8 5 2

Oost moest 4♥B vasthouden en zat dus in een dwangpositie. Niet alleen bij golf maar ook bij bridge zijn de wonderen de wereld nog niet uit.

EQUILIBRIDGE

Jaren geleden, toen Star nog in de Meesterklasse viertalde, begon Peter van der Linden aan een serie artikelen over Het Doublet. Het ging met name om de informatieve betekenis van het doublet in competitieve biedsituaties, dus het informatiedoublet, het negatief doublet, etcetera. Bij het etcerera is het jammer genoeg gebleven. Sedertdien praat de redactie al jaren over voortzetting van die serie, en nu komt het er dan van.

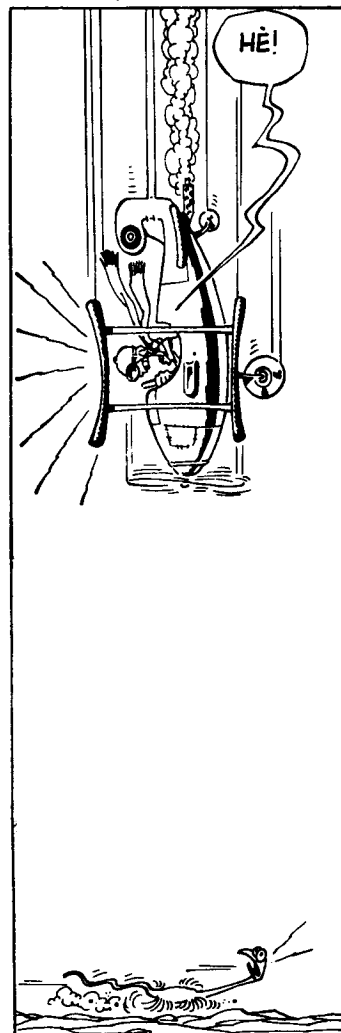
Maar wel in een andere opzet. We concetrenen ons nu niet meer op het doublet zelf, maar op de kunst van het competitief bieden, met het doublet als een van de mogelijke biedwapens.

De serie bevat twee delen. Deel I behandelt de kunst van het 'balancen', met als hamvraag: wat doe je in de uitpaspositie als het bieden van de tegenpartij op een laag deelscoreniveau dreigt uit te sterven.

Deel II gaat over de kunst van volgbiedingen. Welke hand is daarvoor geschikt en wat kun je dan het beste doen: volgen in een eigen kleur, met SA, met een informatiedoublet enz. Logischerwijs zou deel II vooraf moeten gaan aan het balancen, eenvoudig omdat het balancen doorgaans een aanvang neemt als partner al gepast heeft. En uit die pas valt heel wat af te leiden: partner had kennelijk geen geschikte hand voor een direkt volgbod, van welke aard dan ook. Die (negatieve) informatie is heel belangrijk voor het kiezen van de juiste actie. Maar in de praktijk blijken er veel meer paren te zijn die redelijk tot goede afspraken hebben gemaakt omtrent het volgen dan over het balancen, vandaar dat wij dit onderwerp nu voorrang geven.

We hebben ons vooral gebaseerd op de boeken van Mike Lawrence (The Complete On Overcalls en The Complete Book On Balancing), aangevuld met Edgar Kaplan (Competitive Bidding In Modern Bridge), Hugh Kelsey (Match Point Bridge) en Fred Karpin (Psychological Strategy In Contract Bridge). Kelsey uiteraard vanwege de bijzondere problematiek van parenwedstrijden, waaraan Lawrence slechts zijdelings aandacht besteedt. In deel II gebruiken we ook Amsbury/Pyne (TNT And Competitive Bidding). In deel I gaan we voornamelijk uit van Lawrence' opvattingen (hoewel we die niet op alle punten overnemen), waarbij we uitgaan van de viertallentelling (dus ook Butler), tenzij uitdrukkelijk anders wordt aangegeven.

We hopen dat U, als onversaagd equilibrist op het dunne koord van het competitief bieden, na deze serie artikelen geen vangnet meer nodig zult hebben.

De opening links van U dreigt te worden uit-gepast.

We behandelen eerst de situatie dat linker-tegenstander (LT) opent in een kleur, partner en rechtertegenstander (RT) passen, en nou jij. (De SA-opening behandelen we later).
Vergalgemeend:

1X - pas - pas - ?

Je hebt dan de volgende mogelijkheden (Y staat voor een hogere kleur dan de openingskleur, Z voor een lagere):

- 1) pas
- 2) doublet
- 3) 1SA
- 4) 1Y (hogere kleur)
- 5) 2Z (lagere kleur)
- 6) 2Y (sprong in hogere kleur)
- 7) 3Z (sprong in lagere kleur)

- 8) 3Y (dubbele sprong in hogere kleur)
- 9) 2SA
- 10) 2X (cuebid)

In de praktijk komen de eerste vijf mogelijkheden veel vaker voor dan de vijf andere.

Voor je kiest eerst een paar algemene opmerkingen. Misschien kies je iets anders dan wat wij adviseren, maar het belangrijkste is dat partner precies moet weten wat je met je keuze bedoelt. Is 1SA 16-18? 2SA unusual? Het gaat erom duidelijke afspraken te maken; onze tips zijn vers twee.

Bij die tips gaat het ook niet zozeer om het geadviseerde bod zelf, maar veel meer om de achterliggende overwegingen, en precies daarover moet in een partnership overeenstemming bestaan.

Zo is het goed je eerst te realiseren wat het passen van partner en RT betekent of kan betekenen.

Een pas van partner geeft aan dat deze geen geschikte hand heeft voor:

- 1) een informatiedoublet;
- 2) een direkt SA-volgbod;
- 3) enig ander volgbod (geen goede kleur, of te zwak om op 2-hoogte te volgen, enz.) Je moet je er dus heel goed van bewust zijn wat jullie daarover hebben afgesproken. Zo hoeft het uitblijven van een informatiedoublet nog niet te betekenen dat partner zwak is. Hij zou best de benodigde punten kunnen hebben, maar niet de vereiste verdeling. Zo kan hij na 1♣ van LT heel goed hebben moeten passen met

- ♠ H x
- ♥ V x x
- ♦ V B x
- ♣ A B 10 x x.

Een spookbeeld is altijd weer de dreiging dat je de tegenpartij alsnog in een goed contract helpt:

- 1♣ pas pas 1♥
- 1♠ 2♥ 3♠ pas
- 4♠ pas pas pas

Van die situaties dat je de haren uit je kop kan trekken van spijt, dat je er nog in bent gekomen. Dat risico geldt vooral voor de nog ongeboden hoge kleuren, maar moet niet overdreven worden. 't Komt voor, maar gelukkig niet al te vaak. Pech als 't je eens overkomt maar daar staat genoeg winst in andere spellen tegenover.

Zo'n haast onwaarschijnlijk pechgevalletje vertelt Lawrence uit eigen ervaring. LT opende 1♠ en het bod liep door naar Lawrence met:

- ♠ H 8 7
- ♥ 2
- ♦ A H B 9 7 6
- ♣ H B 2

Is er iemand die past? Lawrence ook niet en hij bood 3♦ (een goede hand aangevend). Dit werd uiteindelijk het biedverloop:

- 1♠ pas pas 3♦
- dbl pas 4♥ pas
- 6♥ pas pas pas

Dummy kwam op tafel met:

- ♠ A V 10 x x
- ♥ A H x x
- ♦ -
- ♣ A V x x

en leider bleek een singleton schoppen en boer-zesde harten te hebben. Ze maakten 13 slagen en kregen ruzie over het missen van groot slem...

Tenslotte nog dit. Welke mogelijkheid je ook kiest, besef dat het totaal aan mogelijkheden ook een logisch samenhangend geheel vormt en ook móet vormen. Verander de betekenis van een bod, en het heeft onmiddellijk gevolgen voor de betekenis van de andere mogelijke biedingen.

Mogelijkheid 1: 1X - pas - pas - pas

We kunnen hier kort zijn: als je geen goede redenen hebt om een van de volgende mogelijkheden te kiezen, pas dan. Maak je niet ongerust, de kans dat jullie wat missen is erg klein. Gebeurt het een keer aksepteer het dan als een normaal stukje berdjfsrisico.

Mogelijkheid 2: 1X - pas - pas - doublet

Met wat voor handen geef je een informatie-doublet?

1) De meeste handen waarmee je direkt na het openingsbod ook een informatiedoublet zou hebben gegeven. Let hier echter wel heel speciaal op de goede verdeling. Die moet zodanig zijn dat je het te verwachten (vaak gedwongen) bod van partner, eventueel op 2-hoogte, kan verdragen. Je moet dus anticiperen op het antwoord van partner. Als je in de problemen kan geraken na het antwoord dan is doublet niet goed en moet je uitkijken naar

andere mogelijkheden. Het spreekt voor zich dat je minder gauw in rebidproblemen komt naarmate je sterker bent, en dat je dan wat minder zwaar aan de verdeling hoeft te tillen.

2) Een aantal veel zwakkere handen dan waarmee je in direkte positie zou doubleren, maar waarin het tekort aan puntenkracht wordt gecompenseerd met goede verdeling en goed geplaatste punten. Uiteraard telt vooral met dit soort zwakkere handen de verdeling erg zwaar.

In beide gevallen moeten echter betere alternatieven beslist uitgesloten zijn.

Kortom, een puntenrange valt moeilijk precies aan te geven. Na 1♠-pas-pas-? is

- ♠ A x x x
- ♥ 10 x x x
- ♦ H V x x
- ♣ x

zeker een informatiedoublet waard. Vervang echter OV door een kleintje en de singleton klaveren door de secce vrouw, en het doublet wordt van zeer twijfelachtig allooi. Het probleem is niet zozeer dat die honneur waarschijnlijk waardeloos is, maar dat LT opende zonder in het bezit te zijn van die honneur, en dat dus moet hebben gecompenseerd

met puntenkracht elders.

Het gaat erom dat je elk antwoord van partner kan hebben. Zo zou Lawrence zelfs nog met:

- ♠ H x x x
- ♥ 10 9 x x
- ♦ V B x x
- ♣ x

voor doublet kiezen. Dat kan, maar dan moet je je wel goed beraden over de eisen die je stelt aan een strafpas. Verdedigend stelt deze hand namelijk wel heel weinig voor, en als partner nu past met lengte klaveren (niet onwaarschijnlijk) dan zal deze het contract nagenoeg op eigen kracht moeten zien down te krijgen. Goed afspreken dus.

Een punt is wel dat deze handen laten zien dat de angst dat je de tegenpartij alsnog in een hoge-kleuren manche helpt overdreven is. Zelfs als zij toch nog 4♥ Of 4♠ bereiken dan is het nog lang niet gemaakt.

Nu bevatten de gegeven handen de ideale verdeling. Blijf echter wel oppassen voor slecht geplaatste punten. Een secce heer of vrouw devalueert je hand aanzienlijk. En ook ongedekte honneurs. Let speciaal op je honneurbezit in de openingskleur, bijvoorbeeld Hxx. Die voorkomt wellicht een aanval in die kleur vanaf de start, maar zal een swich door RT waarschijnlijk niet overleven.

Soms lijkt de keuze tussen doublet en een gewoon 'volgbod' in een eigen kleurtje heel lastig. Afgezien van de verdeling moet je dus vooral kijken naar de mogelijke betekenis van het passen van je rechter tegenstander. Bedenk dat die best wat punten kan hebben, maar geen bod! Met een hogere kleur dan de opningskleur, en vooral met een hoge kleur, zal hij gauw wat bieden, maar met een lagere kleur kan dat niet, want dan zou hij op twee-hoogte moeten bieden en daarvoor is hij te zwak. Je moet dus op je hoede zijn voor een lagere kleur dan de openingskleur, omdat die wel eens flink kan tegenzitten bij de rechter tegenstander. Lawrence geeft een goed voorbeeld: Na 1♣-pas-pas-? lijkt het dat je moet kiezen tussen doublet of 2♠ met deze hand:

- ♠ V x x x
- ♥ H x x
- ♦ x
- ♣ A 10 x x x

Kies voor doublet. De verdeling is prima. En met 2♠ heb je de kans dat RT goed tegenzit. (Vandaar ook de veel strengere eisen voor het volgen op twee-hoogte, zie onder punt 5)

Mogelijkheid 3: 1X - pas - pas - 1SA

We raden aan hier de gebruikelijke eis van 15-17 of 16-18 punten te laten vallen, en in plaats daarvan de 11-14 range aan te houden. Na zo'n biedverloop komt het nu eenmaal stukken minder vaak voor dat u met 15-18 punten

zit dan met 12 Of 13. En met die 12-13 punten komt het nu eenmaal heel vaak voor dat je niet de geschikte verdeling hebt voor een doublet of een bod in een eigen kleur. Handen waar je echter niet mee wilt passen. De zwakke sans in de uitpaspositie biedt dan uitkomst, mits er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

Maar laten we eerst de range goed vaststellen. Veilig is het minimum te stellen op een goede 11 punten en het maximum op een belabberde 15 punten. (Kaplan adviseert - in 1965! - een 8-9 sans; een typisch handje vindt hij na 1♣-pas-pas-? ♠ H X ♥ V x x x ♥ H B x x ♣ x x x. Maar hij stelt daarentegen qua honneurkracht hogere eisen aan het doublet en lagere aan de verdeling. Lawrence' benadering lijkt ons wat veiliger: veel 12/13-punten zijn absoluut ongeschikt voor een doublet vanwege niet meer te stuiten enthousiasme van partner en de daaruit voortvloeiende rebidproblemen).

Met handen in de 15-18 range, die voldoen aan de eisen voor een SA-bod, doubleer je eerst, om vervolgens op het antwoord van partner, als daar nog ruimte voor is, 1SA te bieden. Dit is een in de Nederlandse competitie zeer gangbaar en beproefd recept.

Lawrence biedt een gedifferentieerdere variant: 11-14 na een opening in een lage kleur

...lastige keuze...

en 11-16 na een hoge kleur. Dit omdat de kans dan groot is dat je partner op je doublet 2♣ of 2♦ gaat bieden en je dan een lastige keuze hebt: passen met het gevaar de manche te missen of inviterend 2SA bieden, wat al te hoog kan zijn. Lawrence verschuift het probleem kennelijk liever naar zijn partner; wat doet die met een gezonde negenpunter op zo'n 11-16 sansje? Wij houden hier de bij ons gangbare en eenvoudiger 11-14 variant aan.

Nu de eisen:

- 1) een SA-patroon;
- 2) geen beter alternatief (m.n. doublet);
- 3) dekking in de openingskleur; heb je echter een maximum dan mag die dekking ontbreken mits je tenminste een driekaart in de opeingskleur hebt (dat vermindert de kans aanzienlijk dat de tegenstanders je vanaf de start meteen down spelen).

Het laatste punt behoeft enige toelichting.

Lawrence biedt een oplossing voor die handen, waarmee je eigenlijk zou willen doubleren maar waarin je de benodigde (andere) hoge kleur mist. Bijvoorbeeld:

1♥ - pas - pas - ?

met:

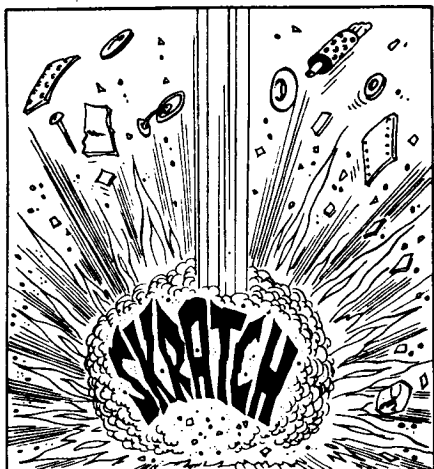
- ♠ H x
- ♥ x x x
- ◇ A B x x
- ♣ A V x x

Doublet belooft betere schoppens, en pas is veel te voorzichtig. Er zit dus niets anders op dan 1SA, ook al ontbreekt de gewenste hartenstopper (geef de hand echter een klavertje of ruitje minder en een schopje meer, en doublet is veel beter). Maar mocht 1SA gedoubleerd worden wees dan niet te trots om eruit te lopen, het beste met redoublet. Dat kan door partner niet misverstaan worden: luxe kan het niet zijn, dus is het SOS, redding zoekend in de lage kleuren.

Dit brengt ons, in zekere zin al vooruitlopend op mogelijkheid 4, op een probleempje waaraan Lawrence weinig aandacht besteedt. Stel, na 1♠-pas-pas-? kijk je aan tegen:

- ♠ B x
- ♥ V 10 x
- ◇ A V B x x
- ♣ V x

Doublet is vanwege de doubleton schoppen niet aantrekkelijk, en een redelijk alternatief lijkt dan 1◇ (zie mogelijkheid 4). Maar dit zijn nu precies de handen waarbij het gevaar dreigt dat de tegenpartij alsnog een goede fit in een van de hoge kleuren vindt, en in plaats van 1♠-1 2♠+1 mogen noteren. Ook is er het gevaar dat je 3SA mist als partner een zwakke sans of een 'strafpas' in handen heeft.

Door nu met deze hand 1SA te bieden verklein je het risico dat de tegenstanders alsnog een hoge kleur kunnen introduceren als het spel aan hun is, en partner weet bovendien waar hij aan toe is. Wij stellen dus voor iets

minder streng om te gaan met de eis, dat de SA-bieder een dekking in de geopende kleur moet hebben. Ook met Vx (en HX) moet dat kunnen. Het voordeel is tevens - en dat is zeker zo belangrijk - dat de SA in de goede hand gespeeld wordt, want de kans is inderdaad redelijk groot dat partner ook 'iets' in klaveren heeft, bijvoorbeeld ABx(X). En vergeet niet: vooral in paren kunnen dit soort sansjes in de goede hand flink scoren.

Het parenaspect speelt ook mee bij de volgende stoutmoedige overweging. Er valt iets voor te zeggen om ook 1SA te bieden met een 5-kaart hoog, in plaats van daarmee 1♥ of 1♣ te volgen. Neem bijvoorbeeld na 1♠-pas-pas-?:

- ♠ A H B 9 x
- ♥ x x x
- ◇ x x x
- ♣ H x

Voor de hand ligt 1♣. Maar de ervaring leert dat er heel vaak schoppen wordt gestart als je SA biedt! Leuke parenscore... (maar haal dit soort geintjes alleen met goede schoppen uit).

Mogelijkheid 4: 1X - pas - pas - 1Y

Algemeen: je balancet met een kleurtje op 1-hoogte als pas, doublet of 1SA uitgesloten zijn en je voor andere mogelijkheden te zwak bent.

Deze formulering impliceert nogal wat.

Ten eerste: het bod in een eigen kleur op een-hoogte belooft niet per se een 5-kaart of langer.

Na 1◇-pas-pas-? komen met

- ♠ A x
- ♥ V B 10 x
- ◇ x x x x
- ♣ A x x

doublet (verdeling) of 1SA (minimum, geen stopper) niet in aanmerking. Toch wil je wat ondernemen. De 4-kaart harten is mooi genoeg: 1♥ is het beste bod. En neem, na dezelfde opening, deze hand:

- ♠ A H 10 x
- ♥ x x
- ◇ x x
- ♣ V x x x x

Voor 2♣ ben je te zwak (zie mogelijkheid 5; bedenk dat RT met lengte klaveren tegen kan zitten...het regeltje van de ongeboden lagere kleur). Bovendien biedt 1♣ betere perspectieven als partner moet uitkomen.

Nog een:

- ♠ B 10 x x
- ♥ x
- ◇ A H x x
- ♣ A x x x

Pas komt in aanmerking, maar succes is veel minder verzekerd dan men op grond van het goede ruitenbezit zou denken. Beter is het

lot in eigen hand te nemen: 1♠! (Doublet of 1SA komen helemaal niet in aanmerking). Goed,

...lot in eigen hand...

het is niet zo' fraaie vierkaart, maar dat wordt voldoende goedge maakt door verdeling en topkracht in de zijkleuren.

Ten tweede: de kleur hoeft niet per se heel goed te zijn. Laten we daar echter meteen de regel aan toevoegen dat de kleur beter moet zijn naarmate je zwakker bent. Dit zowel om te voorkomen dat je vreselijk opgeknoopt wordt alsook om je partner een goede start aan te geven (immers, hoe zwakker je bent des te groter de kans dat de tegenpartij de bieding wint). Vierkaartjes dienen in de regel wel solide te zijn (hoewel we zojuist een goede uitzondering hebben gezien), maar je moet beslist niet aarzelen na 1♠-pas-pas-? 1♠ te bieden met:

- ♣ x x x x x
- ♥ A x
- ♦ H 10 x
- ♠ H x x

Wat anders? 't Kan je wel eens een rampzalige start kosten, maar passen kost op den duur veel meer.

Ten derde: er zijn handen met een goede kleur die te sterk zijn voor een bod op 1-hoogte in die kleur. De meest voorkomende zijn die, waarmee de manche nog lang niet uitgesloten is zonder dat je nou de hele wereld hebt. Bijvoorbeeld na 1♠-pas-pas:

- ♣ A V 9 8 7
- ♥ A x
- ♦ A V x x
- ♠ x x

Zulke handen geef je aan door eerst te doubleren en in de rebound schoppen te bieden. Nog sterkere handen behandelen we bij mogelijkheden 6-10.

Dat impliceert weer dat zwakke tot matige tweekleuren spellen niet via een doublet

worden geboden: 1♠-pas-pas-?

- ♣ V x x x x
- ♥ A V x x
- ♦ A x
- ♠ x x

Eerst 1♠, later eventueel nog de harten bieden. Eerst doubleren en later de schoppen bieden belooft een veel sterkere hand met lengte schoppen (NB als je toch wil doubleren omdat dat aantrekkelijk is tegenover kwetsbare tegenstanders is de consequentie dat je moet passen als partner 1SA of 2♣ biedt).

Tenslotte wijzen we hier nog op onze opmerkingen bij mogelijkheid 3 waarbij we adviseerden in sommige gevallen niet 1Y, maar 1SA te bieden.

Mogelijkheid 5: 1X - pas - pas -2Z

2Z staat dus voor een bod op twee-hoogte in een lagere kleur dan de openingskleur, bijvoorbeeld: 1♠-pas-pas-2♣.

Deze situatie komt lang zo vaak niet voor als de vorige, als we tenminste Lawrence volgen en niet Kaplan. Deze gaf het dringende advies na bijvoorbeeld 1♠-pas-pas 2♣ te volgen met:

- ♣ x x
- ♥ x x
- ♦ x x x
- ♠ A B 10 x x x

waarbij hij er wel vanuit ging dat een bod in een kleur (i.t.t. doublet) minder dan 10 punten belooft. Kaplan's overwegingen zijn o.m. dat partner zo ongeveer 15 punten moet hebben (en om de voor de hand liggende redenen heeft moeten passen). Lawrence heeft daar zo z'n bedenkingen tegen. Allereerst dreigt de bieding al gauw te hoog te komen (maar Kaplan maant partner om die reden tot veel meer voorzichtigheid dan Lawrence in dit zelfde biedverloop). Maar zeker zo ernstig is het bezwaar, dat de tegenpartij lichtzinnig in een hoge kleuren fit geholpen kan worden (want als partner inderdaad sterk is zal hij vermoedelijk niet de hoge kleuren hebben - hij heeft immers gepast!). Het is om die reden vooral dat we de voorkeur aan Lawrence geven.

Welnu, 2Z moet dus voldoen aan vrij hoge, strikte eisen:

- 1) een redelijk goede 5-kaart of langer;
- 2) behoorlijk wat puntenkracht (10+);
- 3) geen angst voor de nog ongeboden hoge kleuren (want bedenk dat na 1♠-pas-pas 2♣ of na 1♥-pas-pas-2♣/♦ of na 1♠-pas-pas-2♣/♦ de hoge kleuren 'open staan'; het probleem geldt alleen niet na 1♠-pas-pas-2♥);
- 4) RT kan heel goed wat puntjes hebben plus lengte in de nog ongeboden kleur lager dan de openingskleur, dus als je die kleur biedt

moet je niet de kans lopen opgeknoopt te worden;

5) oppassen voor slecht geplaatste punten...wat verspreide vrouwen en heren, ongedekt, en vooral als een ervan in de openingskleur zit, zijn geen aanbeveling; ook in dat soort situaties zou o.i. 1SA beter zijn, zoals, na een 1♠-opening:

- ♠ H x
- ♥ B x x
- ♦ A x x
- ♣ A V B 10 x

(zie mogelijkheid 3).

Een voorbeeld om die eisen te demonstreren:

Na een 1♥-opening en twee maal pas moet je beslissen met:

- ♠ V
- ♥ V 10 x
- ♦ V B x
- ♣ H B x x x x

Eis 1): slechte kleur, maar wel een 6-kaart.

Eis 2): kan net.

Eis 3): waar zitten al die schoppens? En wat moet je als partner (zo is-ie) 2♣ biedt op je 2♥?

Eis 4): RT kan heel goed tegenzitten in klaveren.

Eis 5): je hebt verspilde ♥- en ♠-punten. Verwissel schoppen en harten, en de hand is ineens veel mooier! Zou er 1♠ zijn geopend dan is de gegeven hand ook veel geschikter voor 2♠. Maar in deze situatie: pas, zelfs in paren.

Mogelijkheid 6: 1X - pas - pas - 2Y

We hebben nu de meest voorkomende situaties behandeld. Resteren de uitgesproken sterke handen en redelijk sterke twee- of driekleurensporten, met één uitzondering. In alle volgende biedsituaties doet de speler in de uitpaspositie ofwel een sprongbod ofwel een cuebid. Wanneer je gewend bent aan zwakke of intermediate sprongvolg-biedingen, aan de Unusual NT (plus Michael's Cuebid) of aan Ghestem moet je nu even goed opletten.

Lawrence stelt namelijk voor dat alle sprongbiedingen en het cuebid bijzonder sterke, offensieve handen aangeven, en dus geen verdedigende biedingen of gewone Ghestemmetjes. De enige uitzondering geldt de dubbele sprong in een hogere kleur (zie mogelijkheid 8). De reden ligt voor de hand: er valt niets verdedigends meer te bieden. Partner heeft gezwegen en had waarschijnlijk (maar lang niet zeker) te weinig om te bieden, RT heeft ook gezwegen en die had zeker te weinig om nog wat te doen. Bovendien zul je na een opening en twee maal pas niet zo gauw een zwak een- of tweekleurensport in je handen krijgen dus in de praktijk zal de gelegenheid zich niet

vaak voordoen dat je verdedigend zou kunnen bieden.

Nu geldt de redenering o.i. de geringe betekenis van verdedigend of preemptief bieden op de achterhand, maar niet voor constructieve tweekleuren-biedingen. Er is dus wat ons betreft geen enkele reden om de Unusual NT (met Michael's Cuebid) of Ghestem niet te gebruiken. Alleen moet je dan wel afspreken dat die biedingen zeer gezonde, constructieve tweekleurensporten beloven. We zullen bij de komende mogelijkheden telkens zowel Lawrence' als onze voorkeur aangeven.

In de onderhavige situatie is er geen probleem. Na 1X-pas-pas geven 2♦, 2♥ of 2♠ redelijk goede handen aan, vanaf 15 punten met een fatsoenlijke 6-kaart, of wat minder punten bij een nog langere kleur. 't Zijn inviterende handen.

Mogelijkheid 7: 1X - pas - pas - 3Z

Het gaat hier om sprongbiedingen in een lagere kleur dan de openingskleur, dus bijvoorbeeld 1♥-pas-pas-3♦.

Bijna altijd zijn het sprongbiedingen in de lage kleuren, en die moeten inviterend zijn voor 3SA. Dat stelt dus zeker zo strenge eisen, vooral wat betreft de kwaliteit van de

...sprongbiedingen...

kleur, dan in de voorgaande situatie. Dus: een uitgesproken goede kleur (tenminste 6-kaart) en voldoende puntenkracht (als onder 6).

Voorbeeld: 1♠ - pas - pas - ?

- ♠ x x
- ♥ H x
- ♦ A H V 10 x x x
- ♣ x x

Een minimum, maar een prima 7-kaart. De manche in ruiten is ver weg, maar 3SA kan

binnen bereik zijn. Bied 30.

Een uitzondering is het enkele sprongbod in harten. De enige situatie van toepassing is: 1♣-pas-pas-30:

- ♠ x x
- ♥ V B 9 8 7 6
- ♦ A V
- ♣ A x

Hier telt de eis dat de kleur mogelijkheden voor 3SA moet bieden minder zwaar, dus hoeft de hartenkleur niet zo solide te zijn. Overigens is hier 3♣ als natuurlijk bod uitgesloten indien je besluit toch Ghestem te blijven spelen. Dat is ook het nadeel ervan.

Mogelijkheid 8: 1X - pas - pas - 3Y

Hier hebben we de uitzondering, bijvoorbeeld 1♣-pas-pas-30. De enige situatie waarin er sprake is van een soort preemptive. Een soort, want het is wel de bedoeling dat je een redelijke maakkans hebt. Daarbij mag je dan rekenen op het verdeeld zitten van punten bij de drie andere spelers. Dus: 7-kaart, goede kleur en circa 10 punten. Geen vuilnisbak!
1♦ - pas - pas - ?

- ♠ V x x x x x x
- ♥ H x x
- ♦ H x
- ♣ V

Deze hand voldoet niet aan de verwachting 3♣ te kunnen maken. Slechte kleur. 1♣ Is genoeg.

HÉ, KUIK EENS, 'T IS MAAR GOED DAT IK NIET VAN ZO HOOG GE-SPRONGEN BEN, WANT M'N PARACHUTE IS NIET OPEN GEGAAN!

...voldoet niet...

Neem daarentegen:

- ♠ H B 10 x x x x
- ♥ x
- ♦ A B x
- ♣ x x

en je hebt een tamelijk gezond 3♣ bod. Met 'iets' erbij van partner zul je het maken.

Mogelijkheid 9: 1X - pas - pas - 2SA

Hier lopen de wegen uiteen. Lawrence stelt voor 2SA als echt (dus sterk) te spelen: 19 a 20 punten met een evenwichtige verdeling en een stopper in de openingskleur.

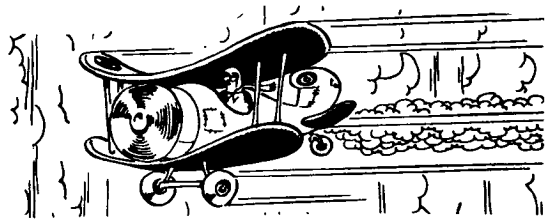
Wij hebben er niets op tegen 2SA toch als unusual of als Ghestem op te vatten, maar dan wel met een redelijk sterk tweekleurenspeel. Die eis is ook van belang omdat je de vijand anders een kans voor open doel geeft alsnog in een goed hoge kleuren contract terecht te komen.

Mogelijkheid 10: 1X - pas - pas - 2X

Het cuebid tenslotte wil Lawrence eveneens reserveren voor sterke spellen maar in dit geval voor speciale, doorgaans 'eenzijdig' sterke handen waarmee je het risico op 'pas' bij partner, als je zou doubleren, wil uitsluiten. Dus uitgesproken 1- of 2-kleurenspelelen, bijvoorbeeld, na 1♣-pas-pas-?:

- ♠ H V 10 9 8 7 6
- ♥ A H
- ♦ A V 10 x
- ♣ -

Handen waarmee de manche zo goed als zeker is en slem nog lang niet uitgesloten. Maar wat ons betreft mag je het cuebid evengoed als onderdeel van Ghestem of als Michael's Cuebid spelen. Maar wel met een constructief spel! Het nadeel dat je daarmee niet die hele sterke eenzijdige spellen kan bieden, zoals in het voorgaande voorbeeld, of sterke driekleurenspelelen, kun je ondervangen door aan het cuebid een meervoudige betekenis toe te kennen: 1) de 'gewone' Ghestem- of Michael's betekenis, 2) de supersterke handen zoals in het voorbeeld, en 3) de sterke drie-kleurenspelelen. Welke van die drie mogelijke handen je dan hebt kun je met het rebid aangeven - een kwestie van goed afspreken.

In aflevering 2 bespreken we de antwoorden op deze heropeningsbiedingen. Wacht daar niet op maar maak nu al als het even kan goede afspraken. Dat geldt met name de vraag of een nieuwe kleur forcing is, of juist niet. In die volgende aflevering gaan we tevens in op de vraag wat je het beste kunt doen als 1SA van LT naar je uitgestapt wordt.

DECASLEM

Peter van der Linden

Of ik het eerste weekend in het eerste wou invallen. Met Lodewijk als partner. Suf als altijd vergat ik te zeggen dat ik niet kon en zo zat ik op de openingsclubavond tegenover "Baard" om te oefenen. Veel gebeurde er niet. Deze was wel aardig:

Noord: ♠ H 3
 Lodewijk ♥ 6
 ♦ A H 7 3 2
 ♣ A H 8 6 5

Zuid: ♠ A 10 5 4
 Peter ♥ A 10 3
 ♦ V 8
 ♣ V B 7 2

west	noord	oost	zuid
-	1*(1)	pas	2SA(2)
pas	3<(3)	pas	3*(4)
pas	4*(5)	pas	4♥(6)
dbl	pas(7)	pas	redbl(8)
pas	6*	pas	7*(9)
pas	pas	pas	

- 1) 16+ (precisie)
- 2) 11-13 of 16+
- 3) echt vijfkaart
- 4) echt vierkaart
- 5) echt of controle voor ♣
- 6) cue (maar wat is troef?)
- 7) 2e-ronde controle
- 8) 1e-ronde controle
- 9) Tot nu toe weet noord alleen dat ik 6 of 7 kaarten in de minors en ♥A heb. Dit is echter zo ongeveer de beste kaart die ik kan hebben en met klaveren troef, dus...!

Het spelen leverde geen verrassingen op, de scorekaart wel: er was eenmaal zes geboden en de rest zat in 3SA.

De avond eindigde met +49 in de Butler, zonder grote daden van ons overigens. Zouden we het weekend in vertrouwen tegemoet kunnen zien?

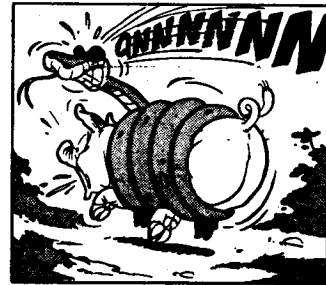
Vrijdagavond de eerste wedstrijd met mijn eigen team (Star 4) in de tweede divisie tegen Star 3 (Nico Verhoef cs). Toine liet zich in Kopenhagen fêteren door de jubilerende Deense bridgebond. Mijn invaller-partner was Louk Herber. We wonnen met 25-5, maar dat was niet dankzij het laatste spel:

Z/NZ	Louk	
	♠ A 7 5 3	
	♥ 8 6 4 2	
	♦ A B	
	♣ H 10 8	
Nils Verhoeve		Peter Verhoeve
♠ ?		♠ ?
♥ ?		♥ ?
♦ ?		♦ ?
♣ ?		♣ ?
	Peter	
	♠ H 6	
	♥ A H V 10 5 3	
	♦ 7 6	
	♣ A 9 2	

west	noord	oost	zuid
-	-	-	2*(1)
2<	2SA(2)	3*	4♥
pas	6♥	pas	pas
pas			

- 1) multi o.a. semiforcing hoog.
- 2) niets over afgesproken.

Nils kwam uit met ♣B. Met dichte kaarten zijn er twee speelplannen (zuid neemt met ♠H en slaat tweemaal troef):

squeeze

- 1) Als west ♦HV heeft dan ontwikkelt zich na het afgeven van een schoppenslag vanzelf een dubbele squeeze op het afspelen van de hartens. Stel bv zuid geeft in de vierde slag een schoppen af en oost speelt schoppen na. In noord genomen, ♦A geïncasseerd gevolgd door alle troeven. Met de laatste

troef nog te gaan is de situatie:

♠ 7		♠ V
♥ -		♥ -
♦ B		♦ -
♣ H 8		♣ ? ? ?
♠ -		♠ -
♥ -		♥ 3
♦ H		♦ -
♣ ? ? ?		♣ A 9 2

West moet een klavertje laten gaan, ♠B heeft zijn werk gedaan en verdwijnt in noord en oost in de ♠/♣-klos.

Als oost ruiten naspeelt na het maken van zijn schoppenslag, dan wordt ♠A genomen, ♠A geinkasseerd en op het afspelen van de hartens ontstaat dezelfde situatie.

Speelt oost klaveren (een plaatje!) na, dan moet op tafel worden genomen, ♠A geincasseerd en alle troeven afgespeeld. Dat levert op:

♠ 7		♠ V
♥ -		♥ -
♦ A B		♦ 10
♣ 8		♣ ? ? ?
♠ -		♠ -
♥ -		♥ 3
♦ H V		♦ 7
♣ ? ? ?		♣ A 9

Op de laatste troef moet west klaveren laten gaan (noord ♠B en oost ♠10). Dan volgt ruiten naar het aas en in deze variant is oost dus een slagje later gesqueezeed.

Dat ziet er leuk uit, maar...heeft west ♠HV?? Hij is er niet mee uitgekomen. En het schoppenbod van oost, op hoogstens vrouw-zesde is waarschijnlijk op een ruitenfit gebaseerd.... En als west toch ♠HV had, dan had hij de dubbele squeeze kunnen breken door ermee te starten. Zuid kan dan geen schoppen uitzakken. En wie wil er nu een slem maken dankzij een gunstige uitkomst, terwijl je het ook op eigen kracht kunt?

Dus ik koos voor:

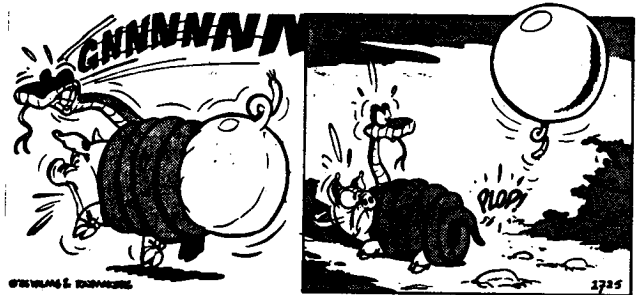
2) ♠H gepakt, tweemaal troef, ♠A, schoppen

getroefd, ruiten naar het aas en schoppen getroefd. De situatie is nu:

♠ -		♠ V
♥ 8 6		♥ -
♦ B		♦ ? (?)
♣ H 10 8		♣ ? ? ? (?)
♠ -		♠ -
♥ -		♥ V 10
♦ ? ? ? (?)		♦ 7
♣ ? ? (?)		♣ A 9 2

♠B volgt en welke Verhoeve deze ook neemt, hij moet de klaveren aanbreken of in de dubbele renonce spelen. Uiteraard zal er een klaverenplaatje gespeeld worden, maar de leider neemt in de hand erna en snijdt over de andere tegenspeler, spelend op verdeelde honneurs (75% kans).

Zo gezegd zo gedaan; Nils (west) nam ♠H en speelde een kleine(!) klaveren na. en ja hoor: oost had beide honneurs en ik was down (evenals Nico Verhoef aan de andere tafel trouwens). Tot mijn opluchting zag ik dat oost ♠V had, dus mijn dubbele squeeze zou ook niet gewerkt hebben: west zou ruiten kunnen afgooien en oost klaveren.... Pas later op de avond realiseerde ik me dat de speelwijze van de dubbele squeeze wel succes zou hebben ge-

enkeelvoudige squeeze

had, alleen ontwikkelt zich een gewone (enkele) dwang tegen oost in ♠/♣. Nog steeds denk ik echter dat de squeezekans (wint als west ♠HV heeft of als oost ♠VB heeft) kleiner is dan de 75% van de strip/ingooi....

Zaterdag dan met Lodewijk in het eerste tegen BC03 :

Peter
 ♠ 5 3
 ♥ V 7 5 3
 ♦ A B 10 4
 ♣ A V B

Lodewijk
 ♠ H V B 9
 ♥ A H B 2
 ♦ H 7 5
 ♣ 7 6

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1♠(1)
pas	1SA(2)	pas	2♠(3)
pas	2SA(4)	pas	3♠(5)
pas	3♦(6)	pas	3♥(6)
pas	4♠(7)	pas	4♦(8)
pas	4♥(9)	pas	4SA(10)
pas	5♠(11)	pas	6♥
pas	pas	pas	

- 1) 16+
- 2) 8-10 of 14-15
- 3) soort Stayman
- 4) 14-15
- 5) Baron
- 6) 4-kaart
- 7) Peter: cue voor harten
 Lodewijk: kan ook een 4-kaart klaveren aangeven
- 8) controle
- 9) Peter: temporisatie
 Lodewijk: harten nu vastgesteld
- 10) Roman Keycard Blackwood
- 11) twee azen en troef-vrouw

Het slem heeft ongeveer 50% kans (♠H goed). Zuids derde ruiten kan weg op de derde klaveren en..... Hee, maar wacht eens: zuid kan na eenmaal troef ♠AH slaan om de kans op vrouw-dubbel mee te nemen; dat is bijna gratis afgezien van de kleine kans op introevers. Valt ze, dan gaat, na troeftrekken, zuids tweede klaveren weg op de vierde ruiten. Valt ze niet, dan troef naar de hand, klaverensnit enz. Meer dan 50% kans dus. Wat is west eigenlijk gestart? RUITEN 6 ??? Hee, nu maken we het contract ook met ♠Wxx ergens. Dus ♠B, V, H troef getrokken, ♦ 7, 2, 10, 8 en de denkkamer in. Waar is west van gestart?? ♦ 9 6 3 2? Dan moet zuid naar de hand en ♦5 laten razen. Maar als west ♦ 6 3 2 had dan is dat rampzalig. Hij speelt dan wel MUD, maar weinig mensen zullen de drie starten van 6-3-2, dat lijkt teveel op een inviterend kleintje.

Om een lang verhaal kort te maken: Lodewijk sloeg ♠A (wint bij ♦ 9 6 2 of ♠H goed) en ontdekte dat west ♦ 9 6 3 2 had en oost ♠H. Dik verlies, want aan de andere tafel was het slem niet geboden.

Dezelfde wedstrijd had ik: ♠ 10 8 7
 ♥ A H 8 5 4
 ♦ A H 6
 ♣ 7 4

Het volgende biedverloop ontwikkelde zich:

west	noord	oost	zuid
-	-	pas	1♥
pas	2SA(1)	pas	3♠(2)
pas	4♦(3)	pas	4♥(4)
pas	pas	pas	

- 1) diverse mogelijkheden.
- 2) welke?
- 3) extra-sterke splinter voor harten
- 4) geen slechte hand, maar ♠AH tegenover een singleton ?!

Er werd met troef uitgekomen en ik zag:

♠ A H 9 2
 ♥ V B 6 3
 ♦ 8
 ♣ A 10 9 3

Zonder klaverenstart een uitstekend slem (troeftrekken en ♠AH en schoppen na: wint bij schoppen 3-3 of een plaatje dubbel of sec, op de vierde schoppen gaat zuids klaveren weg), maar met klaverenstart een slecht slem. Het wordt alleen gemaakt als west ♠VB heeft (dubbele snit). Natuurlijk had hij ♠VB, zodat bij klaverenstart zelfs dertien slagen gemaakt worden (en ironisch genoeg zonder klaverenstart een minder). Gelukkig aan de andere kant ook niet geboden.

Dan deze:
W/Niem

Lodewijk

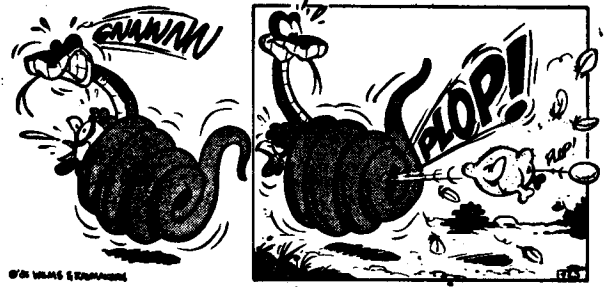
♠ 6 4
♥ B 10 8
♦ A 6 4 3 2
♣ A 8 4

♠ A V 10 7 2
♥ 7
♦ H V 10 7
♣ 10 6 3

♠ H B 9 5 3
♥ -
♦ B 9 5
♣ V B 9 5 2

Peter

♠ 8
♥ A H V 9 6 5 4 3 2
♦ 8
♣ H 7

repeterende squeeze

Terwijl ik bij de derde hertelling weer negen hartens tel, opent west 1♣. Na pas bij Lodewijk biedt oost 4♣. Ik weersta de aandrang om angstig te kijken en leg een 5♠-stapeltje neer. West biedt 5♣ en ik val van mijn stoel als Lodewijk 6♥ biedt. Iedereen zwijgt verder en na ♠A stst heb ik de rest: +980.

Aan de andere tafel opent Loek Verhees jr. als west 1♦ in hun canape-systeem. Jan biedt als oost 1♣, zuid knalt 4♥, Loek 4♣, noord 5♥, Jan 5♣ en zuid 6♥. Dit loopt naar Jan (oost) die doubleert, zo sterk klonk dit NZ-bieden ook niet (was west's pas forcing?). Loek start met 0H en de leider troeft de vijfde ruiten vrij en parkeert daarop zijn schoppenloser. NZ scoren +1310 en dat is niet leuk.

We winnen de wedstrijd toch met 21-9 en de tweede wedstrijd is tegen BC02:

Z/NZ
Lodewijk
♠ H V 10 8 4
♥ 8 4
♦ B 10 4
♣ 6 5 3

Peter

♠ A
♥ A V 10 6
♦ A 7
♣ A H B 10 4

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1*(1)
2X(2)	dbl(3)	pas	6*(4)
pas	pas	pas	

- 1) 16+
- 2) zwak
- 3) 5-8 punten
- 4) dat moet een kans hebben

West komt uit met een onduidelijke schoppen en oost, die over noord's doublet even zat te denken, legt de negen. Daar west zes ruitens heeft, is de kans op klaverenlengte bij oost wat groter. Ik besluit oost op ♣ V x x te spelen. Dus: ♠A, ♠A (de vrouw valt niet), ♥A en ♣V. De bedoeling is de derde hartenronde af te troeven in dummy. Dan op ♠H een ruiten weg en als ♥B niet is gevallen (ik taxeer oost op ♥H en lengte en hoop dat ♥B bij west valt) op ♣V de ♥10 weg, waarna een snitje op ♣V volgt. Niet zo gek dacht ik, maar west neemt ♥H en speelt ruiten na, via de boer en heer voor het aas. Nou ja, ♥B hoefde niet te vallen, dus ♥6 en.... west troeft met ♣8 voor en incasseert ♣V. De klaveren zaten 2-2.

Pech? Niet helemaal; als ik niet zo "slim" ♥V

"I'm sorry I kicked you, but when I saw you were a loser, I couldn't resist it!"

schoppenloser

had gespeeld, maar een kleintje dan had ik ♠H "vanzelf" zien vallen. Ik weet dan acht kaarten bij west (zes ruiten en twee harten) en zeven bij oost (twee ruiten en vijf harten) en ik zou dan best weer eens klaver gewoon kunnen slaan.

Aan de andere tafel is het contract 5♣ en de agressieve ruitenstart is op zich goed maar dwingt de leider tot de winnende speelwijze, want er kan geen harten worden gedoken: ruiten voor het aas, ♠AH (oost heeft V x), ♣A en ruiten na. West wint en de tafel, te bereiken met troef, is nu goed voor drie hartendiscards.

Deze wedstrijd loopt niet en we krijgen dik klop (5-25).

Dan op zondag tegen BCO1.

Deze kwam 's morgens vroeg al voor:

	Lodewijk		
W/Niem	♠ H B 5 4		
	♥ 7 4 2		
	♦ 7 5 3		
	♣ B 6 5		
Ottevanger		schuurmans	
♠ 6		♠ A V 10 9 8 3 2	
♥ -		♥ A B 9 3	
♦ A H V 10 6		♦ -	
♣ V 10 9 8 4 3 2		♣ A 7	
	Peter		
	♠ 7		
	♥ H V 10 8 6 5		
	♦ B 9 8 4 2		
	♣ H		

west	noord	oost	zuid
pas	pas	2♠(1)	3♥
4♠(2)	pas	4♣	pas
5♥	pas	pas	5♣
pas	pas	pas	

- 1) semiforcing ♥/♣
of mancheforcing ♣/♦
- 2) belooft twee tophonneurs,
dus 4♣ kan niet

Mijn fantasieloze ♠H-start maakt het de leider niet echt moeilijk, maar 5♣ wordt altijd gemaakt; 6♣ waar Jan en Loek inzitten nooit. Uiteraard was het enige goede slem dat in de nooit geboden klaverenkleur.

Bij de rust stonden we ver voor en BCO besloot wat hoger te bieden:

Lodewijk
 ♠ B 4
 ♥ A V 10 8 7 5 3
 ♦ H B 6
 ♣ 8

Peter
 ♠ A 10 9 8 7 6
 ♥ 2
 ♦ A 8
 ♣ A H 7 3

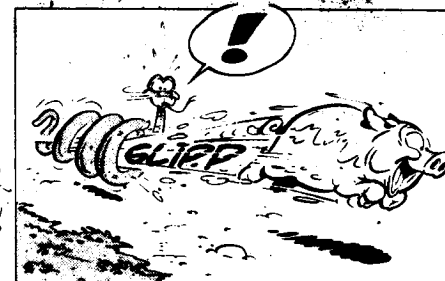
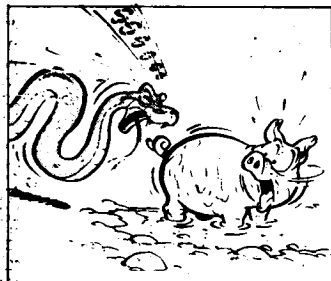
west	noord	oost	zuid
-	-	-	1♠
pas	2♥	pas	3♣
pas	3♥	pas	3♣
pas	4♠	pas	pas
pas			

Ik kreeg ruitenstart en de boer hield. ♦A, ♠A, ♠H, klaveren getroefd met ♣B, ♦A en schoppen na. Oost had ♠HV sec (elk plaatje dubbel is goed) en het was zes.

Zo ging het aan de andere tafel:

	Schuurmans		Ottevanger
west	noord	oost	zuid
-	-	-	1♠
pas	3♥	pas	4♣
pas	4♦	pas	4♣
pas	4SA	pas	5♣
pas	6♥	pas	pas
pas			

Waarschijnlijk nog geschrokken van zijn overbieden en dankbaar voor de singleton harten (had een renonce kunnen zijn) nam noord de klaveruitkomst op tafel, ruimte op ♠H zijn

mislukte squeeze

schoppenpukje op, waarna $\heartsuit A$, $\diamondsuit H$ en ruiten getroefd volgden, met een klaverenintroever naar de hand en à tempo $\heartsuit A$ en $\heartsuit V$ na, waarmee inderdaad $\heartsuit B$ werd geschoopt. Dit verlies was symptomatisch voor de tweede helft waarin BCO op drie imps na het verloren terrein terugwon. Toen dit:

Lodewijk
 $\clubsuit H 2$
 $\heartsuit 8 6 2$
 $\diamondsuit H B 4 2$
 $\spadesuit A V 7 2$

$\clubsuit 10 9 8 5$
 $\heartsuit V 5$
 $\diamondsuit V 10 9 7 6 5$
 $\spadesuit 8$

$\clubsuit V 6 3$
 $\heartsuit 10 9 7 3$
 $\diamondsuit A 3$
 $\spadesuit 9 6 5 4$

Peter
 $\clubsuit A B 7 4$
 $\heartsuit A H B 4$
 $\diamondsuit 8$
 $\spadesuit H B 10 3$

Peter
 $\clubsuit V 9 5 2$
 $\heartsuit A 10 5$
 $\diamondsuit V 7$
 $\spadesuit H 9 7 4$

Reggie Schouten
 $\clubsuit 8 4$
 $\heartsuit H V B 4$
 $\diamondsuit 8 5 3$
 $\spadesuit V 10 6 3$

Harrie Claesen
 $\heartsuit A H B 10 7 6 3$
 $\heartsuit 9 8 6 2$
 $\diamondsuit H$
 $\spadesuit B$

Toine
 $\clubsuit -$
 $\heartsuit 7 3$
 $\diamondsuit A B 10 9 6 4 2$
 $\spadesuit A 8 5 2$

west	noord	oost	zuid
-	-	-	10(1)
pas	1 \clubsuit	pas(2)	2 \diamond
pas	3SA	pas(3)	4 \spadesuit (4)
pas	5 \clubsuit	pas	pas
pas			

- 1) we moeten toch eens wat scoren.
- 2) aan mij zien ze niks.
- 3) denkpauze
- 4) die denkpauze is genoeg voor mij.

Ik opende 1 \spadesuit (sterk) en west bood 3 \diamond . Na lang piekeren bood Lodewijk 4SA en onder het motto "ik weet niet wat het is, dus bied ik door", gaf ik met 5 \heartsuit twee azen aan. Onjuist natuurlijk, want zowel 3 \heartsuit , 3 \spadesuit als 4 \spadesuit van Lodewijk zouden forcing zijn geweest dus was 4SA inderdaad kwantitatief, zoals hij bedoelde.

Echter, Lodewijk had 5 \heartsuit gewoon als lange harten (en een minimumopening) moeten opvatten en dus passen. Voor 5 \heartsuit had ik kunnen spelen (b.v. klaveren start, dan $\clubsuit H$, schoppensnit, waarna zuid zich kan veroorloven $\heartsuit AH$ te slaan). Lodewijk bood echter 5SA en dat sterkte mij in het idee dat-ie heren vroeg...6 \heartsuit Mocht ik wel spelen, en door een vergoeding ging ik drie down, tegen 6 \spadesuit -1 van de andere tafel (harten gesneden).

15-15 Was de uitslag en dat had veel meer moeten zijn.

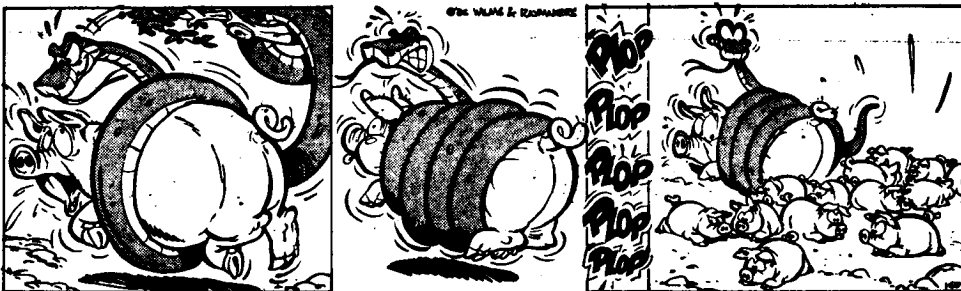
Vrijdag erna: Toine was weer terug en in de 2e Divisie spelen we tegen Star 6 (Claesen-Hendriks en Claesen-Schouten, de laatsten als invallers voor Hilde-Van Wachem). We spelen niet goed en de stand is vermoedelijk ongeveer gelijk als we na hele series dooie deelscores dit krijgen:

Uiteraard kan 4 \clubsuit nu niet sterk meer zijn (2 \diamond was zwak) maar ik vond dat ik niet te veel verspilde punten had; natuurlijk kan het denken alleen op schoppenpunten gebaseerd zijn) en bovendien: 1) bleef geldig.

3SA Zou minstens plus een zijn gegaan (op twintig punten samen!) maar 5 \spadesuit ging ook plus een ($\heartsuit H$ voor het aas, $\heartsuit V$, $\diamondsuit H$, $\diamondsuit A$, $\clubsuit A$ en ruiten rammen; west maakt alleen een troefslag). Aan de andere tafel opende oost (Henk van Aarst) 4 \spadesuit en zuid (Johan Claesen) had 5 \diamond . Oost (Ed Franken) gaf een typische Frankendubbel ("hij hoeft niet goed te zijn, als het maar down gaat") en Johan Claesen zag een vliegende koe, want hij ging down.

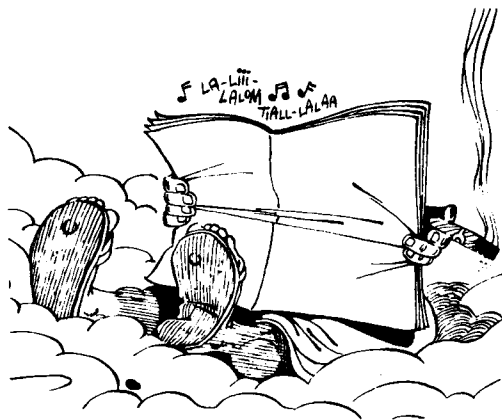
De uitsmijter is van Toine, doelend op mijn 5 \spadesuit bod: "Waarom gaf je eigenlijk geen cuebid met $\heartsuit A$? Dan bereiken we 6 \spadesuit " Hij heeft natuurlijk volkomen gelijk: zo'n prachtige 11-punter moet je niet twee-, maar driemaal overbieden.

© Star Magazine 1988

MEA CULPA

Jules van Ogtrop

Toen ik met een harde klap de klopper op de hemelpoort had laten vallen werd ik opgedaan door een kennelijk slecht gehumeurde Petrus. "je bent omnipotens vroeg.", mompelde hij, "heb je wel rustig de tijd genomen om je zonden te overdenken?"

Dat overviel me wat. "Ik heb op oud en nieuw naar blote danseressen op de televisie gekeken", was het eerste dat mij inviel. Petrus toonde geen interesse. "Dat is de afdeling

van collega Augustinus. Ik behandel alleen moord en daar heb je je vele malen aan schuldig gemaakt." Ik protesteerde verontwaardigd. "Geen levend wezen heb ik ooit kwaad gedaan met uitzondering van een enkele mug in de slaapkamer." De heilige schudde nors zijn grijze goudomrande krullebol. "Ben je echt al die bridge-contracten vergeten, die je node-loos om zeep hebt geholpen? Altijd had je wel een rotsmoesje klaar; nooit een deemoedige akte van berouw." Uit zijn bureau pakte hij een lijvig dossier vol bridgeproblemen, waar-

in hij driftig ging bladeren. Toen hij gevonden had wat hij zocht, verzonk hij in diepgaande studie. Even later keek hij op en zijn blik was wat milder. "Bij nader inzien moet ik toegeven, dat het niet allemaal even eenvoudig was", zei hij vriendelijk. "Kom maar mee naar het vorgeborgte en dan mag je de spellen, die je op aarde verprutst hebt, nog eens over doen".

Hij liet mij binnen in een ongezellig zaaltje dat wij slechts deelden met een stel ongedoopte kinderen, die in een hoek heel zoet 'ziel erger je niet' zaten te spelen. Ik moest plaats nemen achter een lessenaar, waarna hij me een papier met vijf probleemspellen overhandigde. "Denk er maar goed over na", voegde hij er aan toe. We hebben alle tijd van de hemel".

spel 1 ♠ B 10 5 3
 O/OW ♥ A V 7 3 2
 ♦ H 4
 ♣ 9 8

♠ H V 9 8 7 6 4
 ♥ 9 6
 ♦ A B
 ♣ V 10

west	noord	oost	zuid
-	-	10	2♠
pas	4♣	pas	pas
pas			

West komt uit met 10 en je neemt de vrouw van oost met het aas. Hoe denk je dit contract te kunnen maken?

Dat leek me een simpele zaak. Ruiten naar de tafel en troef na. Als Oost aan slag komt, krijgt hij het moeilijk.

"Onverbeterlijk", zei Petrus. "Niet oost maar west heeft ♠A en die speelt door de harten vork heen. Natuurlijk heeft oost ♥H en als hij ♠A en ♣H meeneemt ben je down. De ver-

deling bij oost-west is:

♠ A 2	♠ -
♥ 10 5 4	♥ H B 8
♦ 9 8 3	♦ V 10 7 6 5 2
♣ B 7 6 4 2	♣ A H 5 3

De oplossing is inderdaad doodeenvoudig. Je steekt over naar ♠H op tafel en speelt ♣9 na. Oost kan geen kant meer op. Het spelen van troef kan de maakkans nooit verhogen. Heeft oost ♠A sec, dan verandert er niets. Heeft oost ♠2 sec, dan ben je down als ♥H verkeerd zit. Heeft oost ♠A en ♠2, dan pakt hij ♠A, ♠A en ♥H en gaat er weer uit met ♠2. Ook dan ben je aangewezen op het goed zitten van ♥H. spel 2. Noord: ♠ H 10 8 6 4

♥ H
♦ A 10 2
♣ 10 7 6 4

Zuid: ♠ A V B 9 3
♥ A 8 2
♦ H 4
♣ A V 3

Het contract is 6♣ zonder dat oost-west hebben tussengeboden. West komt uit met ♣7 en oost gooit ♠2 bij. Je neemt in de hand en trekt nog een keer troef.. West bekent en

oost gooit een harten weg. Je stript de ruiten en de harten. Oost en west volgen beiden. Ten slotte krijg je deze figuur:

Noord: ♠ H 10
♥ -
♦ -
♣ 10 7 6

♠ B 9
♥ -
♦ -
♣ A V 3

Van tafel speel je ♣10 Als oost die laat lopen, duik je natuurlijk en ben je binnen. Oost dekt echter met ♠B. Welke kaart speel je bij?

Dat was een makkie. Ik heb totaal geen haast. Ik leg ♠A op tafel. Daarna steek ik over met troef en speel weer klaveren. Als oost duikt leg ik ♣V.

"Hosannah" riep Petrus verheugd, "Je hebt je leven gebeterd. De verdeling van de klaveren is bij west ♣ H 5 en bij oost ♣ B 9 8 2. Als je ♠A legt is west verloren. Hij neemt de enige kans die hem rest en gooit ♠H onder, anders wordt hij later ingegooid. Helaas voor hem heeft oost ♣V niet. »

5 MINUTEN PROBLEEM DEEL II

♠ B
♥ H 9 2
♦ A 9 5 3 2
♣ A B 10 3

♠ A 10 7 6
♥ A 10 8 4 3
♦ V
♣ 9 6 2

Zuid speelt 4♥. Start ♠8-B-H-A.

Het zal een lastige opgave worden om tien slagen te halen. Als de troeven 3-2 zitten zijn er 4 hartenslagen, ♠A, een schoppenintoever op tafel, ♦A en twee of drie klavers. Dat komt in de buurt maar voordat U tien slagen

heeft, heeft de tegenpartij er waarschijnlijk al vier: twee schoppens, een harten en een klaveren. Er zal dus toch iets moeten gebeuren.

Wat te denken van de start? West heeft minimaal een driekaart schoppen, dus die acht is van ♣ V 9 8 derde of vierde geweest. Aangezien we toch minstens een schopje op tafel moeten troeven, leggen we eerst maar eens met een onschuldig gezicht (eventueel ook een beetje nonchalant neurien) ♠6 op tafel. West gooit de vier, op tafel gaat een ruitje weg en oost speelt verbaasd ♠2 bij. Dat schiet lekker op. Nu wordt ♣7 op tafel getroefd en is het weer tijd voor een denkpaauze.

Zie verder blz. 24

spel 3. Hoord: ♠ 9 6 5 4 3
 N/NZ ♡ 8
 ◇ A V 10
 ♣ 10 8 6 4

Zuid: ♠ A H V B 10
 ♡ A V 6 3
 ◇ -
 ♣ A 7 5 2

west	noord	oost	zuid
-	pas	pas	1♣
4◇	4♣	pas	5♣
pas	5◇	pas	5♡
pas	5♠	pas	6♣
pas	pas	pas	

West start met ♠8 en oost bekent. Je speelt ♡A en een harten, getroefd op tafel. Je steekt over met troef; oost laat ♡2 gaan. Je troeft weer een harten op tafel; bij west valt ♡H. Op de nagespeelde ♣4 verschijnt bij oost ♣V. Je neemt ♣A en west gooit ♣3 bij. Hoe ga je verder, ermee rekening houdend, dat oost-west niet de eerste de besten zijn? Mijn enige hoop is, dat west nog ♣B sec over heeft. Ik moet hem dan met klaveren ingooien en dus is hij gedwongen om in de ruitenvork

op tafel te spelen. Zodoende kan ik de verliezende klaveren in mijn eigen hand lozen. Oost kan ♣B niet overnemen, want dan wordt ♣10 op tafel hoog. Ik incasseer ♡V niet, want dan komt west misschien op het lumineuze idee alsnog zijn ♣B weg te gooien.

Petrus had voor deze gedachtengang geen goed woord over. "Is het aannemelijk, dat west gevolgd heeft met 4◇, terwijl hij in het bezit is van twee schoppen, drie harten, twee klaveren en dus maar zes ruiten? Zou west als hij ♣B had gehad -wat onwaarschijnlijk is- deze niet meteen gedeblokkeerd hebben? Nee, de oplossing ligt anders. Oost heeft getracht zand in je ogen te strooien en dat is wonderwel gelukt. De verdeling bij oost-west is.

♠ 8 7	♣ 2
♡ H 10 4	♡ B 9 7 5 2
◇ H B 9 8 7 5 3	◇ 6 4 2
♣ 3	♣ H V B 9

Je moet dus je vrije ♡V op tafel troeven en dan ◇10 naspelen, waarop je een klaveren weggooit. West moet dan ruiten in de vork op tafel spelen. Het is heel goed van west, dat hij niet met zijn singleton klaveren is gestart, want dan was de winnende speelwijze overduidelijk geweest. ➤

OPROEP

U bent stinkend verwend. Sinds jaar en dag ontvangt U het beste bridgeblad van Nederland - gratis als U clublid bent, en voor een schijntje als U dat nog niet bent, want wij voeren ook een actief stimuleringsbeleid. En al die jaren hoefde U niks te doen, alleen maar lezen, puzzelen en genieten. Goed, wij bezorgden U een hoop kopzorg, maar we hielpen U de problemen toch ook op te lossen?

En nu zitten wij in de problemen. Toine met de VUT, Pim gesqueezed tussen luiers en promotie, en Bert alsmaar getrouwd.

En nu wij U eens een keer vragen ons te helpen laat U het volkomen afweten. We hebben gevraagd, geronseld, verleid, gedreigd, opgeroepen, gemobiliseerd en gesmeekt - niets hielp. Moeten wij er dan "omgekocht" aan toevoegen?

Nee, luie lezer, want zoals gezegd blijven we onze principes trouw, en geld hebben we niet. Wilt U dit blad blijven ontvangen dan zult U zelf in actie moeten komen. Wij vragen, wellicht nu voor de laatste keer, nieuwe redactieleden en medewerkers. Vrees niet, U hoeft echt niet alles te kunnen, maar beschikt U over humor, elan, kwaliteiten op het gebied van lay out en vormgeving, typevaardigheid, wedstrijdervaring, bridgetalent of een tekstverwerker, dan hebben wij U nodig. Wij richten ons vooral tot het jeugdige talent, dat op de club rondloopt en er geen raad mee weet - hier ligt je kans!

"Yes, I was talking but not listening. What did I say?"

spel 4 Noord: ♠ H B 10 8
 ♥ V 10 8 6 4
 ♦ 7
 ♣ A H 3

Zuid: ♠ A 9 5 2
 ♥ A
 ♦ A V 8 5 2
 ♣ V 7 5

Het contract is 6♣ zonder tussenbieden van OW. West komt uit met ♠B. Je neemt met ♣V en deblokkeert ♥A. Je steekt over naar ♠H en troeft een harten. Je gaat nogmaals naar dummy met klaveren. Tot je opluchting bekennen OW beiden. Je troeft weer een harten. Alleen ♥H is nog niet verschenen. Je vervolgt met ♦A en een kleine ruiten, die je op tafel troeft. De volgende figuur blijft over:

♠ H B 10
 ♥ V 10
 ♦ -
 ♣ -

♠ A 9
 ♥ -
 ♦ V 8 5
 ♣ -

Dat was gelukkig niet moeilijk. Ik mag niet met ♣9 troeven, want west kan overtroeven met ♣V en troef naspelen. Dan ben ik down, als hij oorspronkelijk ♠ V x x x had. Ik kom immers aan slag met ♠A en moet dan een ruiten op de tafel troeven, waardoor ik troefkort word. Ik troef dus met ♠A en speel ruiten. In dummy mag ik niet met ♠10 troeven, want als

oost ♠ V x x x heeft troeft hij over en speelt schoppen na. Ik moet dus op tafel troeven met ♠H en harten naspelen, die ik troef met ♣9. Iemand mag nog ♣V maken. "Halleluja", juichte Petrus enthousiast, "We staan 2 - 2 gelijk".

spel 5 Noord: ♠ B 9 7 5 3
 Z/A ♥ A 8
 ♦ A 10 2
 ♣ 10 5 3

Zuid: ♠ H 6 4
 ♥ H 7
 ♦ H 9 6
 ♣ A H 9 6 4

west	noord	oost	zuid
-	-	-	1SA
2♥	3♣	pas	3SA
pas	pas	pas	

"Natuurlijk is 4♣ een beter contract, maar je hebt het spel in je eigen hand getrokken om ♥H te beschermen, hetgeen met ♥A op tafel niet nodig bleek. Daarmee heb je dus extra verantwoordelijkheid op je schouders geladen. De tegenstanders zijn van grote klasse. West komt uit met ♥V, die je op tafel neemt met ♥A. Je speelt een kleine klaveren naar het aas, waaronder bij west de vrouw valt. Als die sec zit moet je in ieder geval een klaveren afgeven, dus je vervolgt met ♠H. West gooit ♥3 af. Hoe ga je verder?" Duidelijk is dat west bijna alle plaatjes heeft; dat blijkt niet alleen uit het kwetsbare volgbod, maar ook uit het feit dat hij nu reeds een harten laat gaan. Ik zal west dus wat meer onder druk moeten zetten. Ik gooi op tafel een kleine klaveren bij en vervolg met een kleine klaveren naar ♠10. "Stop maar" zei Petrus, "Je maakt precies dezelfde fout als op aarde. De oost-west handen zien er als volgt uit:

♠ A V	♠ 10 8 2
♥ V B 10 9 6 3	♥ 5 4 2
♦ V B 8 7	♦ 5 4 3
♣ V	♣ B 8 7 2

Misschien zie je nu wat je had moeten doen. Op de derde klaveren gooit west een ruiten af en oost - dat had je niet verwacht - laat ♠10 houden. Je steekt over naar ♥H en speelt weer een klaveren. West laat een tweede harten

gaan. Oost pakt met ♣B. De situatie is nu:

♠ B 9 7 5		
♥ 8		
♦ A 10		
♣ -		
♠ A V	♠ 10 8 2	
♥ B 10 9	♥ 5 4	
♦ V B	♦ 5 4	
♣ -	♣ -	
♠ H 6 4		
♥ H		
♦ 9 6		
♣ 9		

Oost weet door de uitkomst dat zuid ♥H heeft. Bovendien kan hij bevroeden, dat ♣9 west daarna in problemen zal brengen. Hij speelt daarom niet harten, maar ruiten na om de dreiging weg te nemen. De dummy komt aan slag en alleen ♥H en ♣9 kan je nog maken. Je bent down. Kijk nu wat er gebeurt, als je in de derde slag onder ♠H de ♣10 op tafel deblokkeert. Je gaat naar dummy met ruiten en speelt klaveren na; oost neemt ♣B en nu is de situatie:

♠ B 9 7 5 3		
♥ 8		
♦ 10 2		
♣ -		
♠ A V	♠ 10 5 2	
♥ B 10 9 6	♥ 5 4	
♦ V 8	♦ 5 4	
♣ -	♣ 8	
♠ H 6 4		
♥ H		
♦ H 9		
♣ 9 6		

Er zijn nu drie mogelijkheden:

- 1) Speelt oost harten na, dan neem je ♥H, ♣9 en ♠6 mee. West kan niets missen. Het beste is, dat hij nog twee harten afgooit. Je speelt dan ♦H en ♦9. West komt aan slag en moet op het laatst schoppen brengen naar je ♠H.
- 2) Speelt oost ruiten na, dan pak je ♦H, ♣9 en ♠6. Gooit west dan twee harten af, dan incasseer je eerst ♥H en vervolgens ga je er weer uit met ♦9.
- 3) Speelt oost schoppen na, dan wint west ♣V en brengt je aan slag met harten. Op de klaveren verdwijnen bij west twee harten. Schoppen na en zuid krijgt nog ♦H en ♠H. Ik bekeek het diagram en begon wat schaaпachtig te lachen. "Wat is er zo grappig?", vroeg Petrus verbaasd. "Nou", zei ik "die topklasse

van OW valt nogal tegen, want ik kan altijd down als west zijn ♥3 maar vasthoudt. Hij kan daarmee op het laatst oost aan slag brengen en die kan op zijn beurt weer door de schoppen heen spelen."

Petrus dook in de papieren en knikte. "Gelijk heb je", zei hij met een zekere waardering, "maar dat neemt niet weg dat je met 3 - 2 verloren hebt".

"Moet ik nou naar de hel?", vroeg ik angstig. "Je bent een moeilijk geval", antwoordde Petrus. "Je hangt er een beetje tussenin. Voor mijn part ga je naar de hel. Daar is het rokerig en benauwd, maar er wordt verdoemd goed gespeeld, hoewel ook soms vals. Je mag ook naar de hemel. De atmosfeer is er gezond en het zijn goede zielen, maar het spelpeil ligt natuurlijk stukken lager. De moeilijkheid is, dat hier nog steeds de lakens worden uitgedeeld door de bridge-profeet Elia, zoon van Culbert. We hebben een stille hoop, dat op den duur zijn plaats wordt ingenomen door Sint Cees".

De keuze was niet moeilijk. "Ik wil graag naar de hemel, maar waar vind ik een geschikte partner?" Petrus knikte instemmend. "Dat is geen punt. Ik weet wel een geduldige maagd en martelares voor je."

FILARSKI'S OPVOLGERS

Peter Bosman en Edwin Stoel

Herman Filarski was een vermaard bridgejournalist. Ondertekening met zijn initialen - HWF - was voldoende om te weten wie het betreffende stukje geschreven had, en zelfs dat was eigenlijk niet meer nodig. De popularisering van het wedstrijdbridge moet zeker ook aan hem te danken zijn geweest.

Sindsdien is er geen fatsoenlijke krant meer zonder een eigen bridgetrubriek op de sportpagina, zijn er tientallen clubbladen uit de grond gestampt, neemt het aantal Nederlandstalige boeken-uitgaven op bridgegebied flink toe en is Bridge een echt familieblad geworden, dat binnenkort, zo verwachten wij, ook in de leesportefeuille wordt opgenomen.

Maar hoe staat het sedert HWF met de kwaliteit van de bridgejournalistiek? En heeft het nog steeds die wervende en educatieve functie van weleer?

Star Magazine maakte visite bij een aantal gerenommeerde bridgejournalisten. De rij wordt geopend met Marijke van der Pas, spelend voor USS-1 in de Meesterklasse en al bijna tien jaar vast lid van het nationale damesteam, zoals ook nu weer bij de Olympiade in Venetië.

AFL. I MARIJKE VAN DER PAS

"Eerst deed Boekhorst het, toen nam Jaap (Trouwborst, red.) het van hem over, de bridgetrubriek in Utrechts Nieuwsblad. Ze hadden afgesproken dat André het weer van hem zou overnemen als Jaap er mee wilde stoppen. Maar toen Jaap het te druk kreeg en met de rubriek wilde kappen hebben ze me flink onder druk gezet om het over te nemen. Zo ben ik er in gerold. Eerst vond ik het heel eng, niet om het bridgetechnische, maar om het schrijven. Uren deed ik over zo'n stukje. Ik heb me zelfs enige tijd door een neerlandicus laten adviseren. Die wilde dat ik zo simpel mogelijk schreef, allemaal korte zinnestukjes. Stond er een komma in, dan moest-ie eruit en moesten er twee zinnestukjes van gemaakt worden. Maar zo schrijf ik nou eenmaal niet, dus heb ik langzamerhand geleerd het op mijn manier te doen, met komma's erin.

Eerst was het eigenlijk geen echte bridgetrubriek, meer een column met wat bridgetnieuwstjes uit de regio. Uitslagen en zo. Het was toen heel belangrijk dat je de namen van de nummers 1, 2 en 3 juist en volledig vermeldde. Zo hebben we heel wat boze telefoontjes gehad. Later is de sportredactie aan het bridget geslagen, onder andere Rund de Kock die bij BC'80 speelt, en zo ontstond de wens voor een echte bridgetrubriek. Wim van 't Verlaat was toen ook een belangrijke animator, hij verzorgde de druktechnische kant van het werk perfect en controleerde ook altijd of er geen harten of schoppen verkeerd zat. Sinds die zich er niet meer mee bezig houdt

gaat er van alles mis. Ze presteren het zelfs om Maurits van der Vlucht te corrigeren naar Maurits van der Vlught. Er zou veel meer overleg met de sportredactie moeten zijn om dit

soort fouten te verminderen, maar die jongens zijn nooit te bereiken. Met toestemming van UN verschijnt de rubriek nu ook tweewekelijks in de Gooi en Eemlander.

Ik zoek altijd twee spellen uit vanuit een thema, tenminste, dat probeer ik. Dus niet lukraak wat aardige spelletjes. Er moet een verband in zitten. Meestal gaat het over afspeeltechniek. Tegenspelproblemen zijn in zo'n column veel te lastig. Je moet de lezer vragen handen te bedekken, of meerdere diagrammen voor een spel maken. Aan het bieden besteed ik weinig aandacht. Wat moet je daar over zeggen? De een speelt toch systeem zus, de ander systeem zo. Ik vermeld het alleen als het biedverloop van belang is voor het af- of tegenspel.

De praktijk staat voorop. Ik zoek zo veel mogelijk spellen uit wedstrijden en toernooien, zo aktueel mogelijk. Vanwege dat thema lukt dat niet altijd, en zeker niet in komkommer-tijd. Dan zoek ik er spellen bij, uit eigen voorraad - stapels kladjes die ik verzamel - of uit allerlei bulletins zoals die van de International Bridge Press Association. Soms componeren we zelf spellen, Jaap en ik.

Ik mik niet op een speciaal publiek of op een bepaald speelniveau van de lezer. De afspeelproblemen die ik behandel moet ik zelf interessant vinden. Veel mensen raken niet uitgepraat over een slem dat op een snit gemaakt wordt, maar wat is er nou interessant aan een geslaagde snit? Ik weet zelf nog goed, jaren geleden, dat ik een artikel las over dwangposities. Nou dat was een openbaring voor me. Er ging een wereld voor me open. Bridge was dus meer dat een snitje hier en een snitje daar. In wezen is een dwang heel eenvoudig, er wordt vaak zo gewichtig over gedaan, maar toch: het besef dat er een arsenaal aan technieken bestaat om het spel beter te kunnen spelen, en daar nieuwsgierig naar worden, daar draait het om. Dus misschien zijn de spelproblemen in mijn rubriek te moeilijk. Ik heb trouwens wel een toets om te zien of het niet te moeilijk is: ik laat zo'n stukje eerst lezen aan Ans die 3e klasse speelt. Als die het begrijpt is het goed. Maar verder zou ik het niet anders kunnen, niet anders willen. En misschien worden er een paar net zo gegrepen als ik, toen ik dat stukje over squeeze las.

"BRIDGE"

Toch denk ik dat 90% van de bridgers in iets anders dan speeltechniek geïnteresseerd is. Ze willen verhalen, humor, ontspanning. Zulke verhalen als die van Reese/Byrd. Eenvoudig (maar intussen....) te volgen en geestig. Iemand als Jan Kelder, die kan dat. Een beetje aanklooiën met tekst; bridge in een verhaal zetten. Dat zie je ook aan de ontwikkeling van Bridge als bondsblad. Mede op basis van lezersonderzoek is het dikker en

kleurrijker geworden, meer foto's erin, interviews, en meer advertenties. Ook wat bridge-techniek, de rubriek van René Zwaan, de biedwedstrijd en Cees Sint's vragenbus voor de echte beginners. Maar ja, het aantal bridgers en bondsleden is wel enorm gegroeid, maar voor het merendeel zijn het recreanten. Zo gezien is Bridge een uitstekend blad geworden, hoe meer zielen hoe meer vreugd. Voor die paar honderd spelers die voornamelijk in theorie en speltechniek geïnteresseerd zijn kun je als bondsblad je redactionele beleid niet omgooien. Misschien is er wel een kleine markt voor die groep, met een tijdschrift als Bridge World.

Star Magazine is ook eigenlijk meer zo'n bridgetijdschrift dan een clubblad (vandaar ook de verongelijkte reacties in Bridge toen jullie de HWF-pen wonden, die jullie natuurlijk allang hadden verdiend). Het is haast nog beter leesbaar dan Bridge

"Van der Pas, Maria (Maryke) (b.1949) of Utrecht, The Netherlands, chemistry student, represented The Netherlands in the European Women's Championships 1979, World Women's Teams 1980, World Women's Pairs 1982. She won European Women's Pairs and The Netherlands Women's Pairs."

Om maar wat te noemen. Want sedert deze druk (1984) van The Official Encyclopedia of Bridge zijn er nog heel wat Women's Championships bijgekomen, waarvan de Olympiade 1984 Seattle een van succesrijkste was: brons.

maar van een hoger niveau en met veel humor. Jullie club heeft natuurlijk ook een hoger niveau dan de gemiddelde bridgelezer. Verder kun je je in een clubblad ook veel meer aan grappen (vaak alleen voor insiders...) permitteren dan in een officieel bondsorgaan. Denk maar aan de boze reacties op de artikelen van Willem Gosschalk en van Maurits van der Vlugt in Bridge. Kennelijk waren grenzen van welvoegelijkheid overschreden.

Ik denk dat er een kleine markt is voor bridgelektuur gericht op mensen die echt in het spel zelf geïnteresseerd zijn. Hoewel in bescheiden oplage vliegen allerlei specials over de grote internationale wedstrijden de winkel uit. Dat zag je ook met jullie SM-specials (Salsomaggiore en Seattle) en recent nog die van Toine en Maurits over het Statensbanktoernooi. Ik denk dat vooral de formule aanslaat dat je een wedstrijd van spel tot spel kan volgen, dat je zelf meedenkt: wat zou ik met die hand gedaan hebben...

Ik heb een poosje gespeeld met de gedachte een krantje uit te geven met daarin allerlei bridge-rubrieken uit binnen- en buitenland.

Wat bridgeboeken betreft val ik op van die humorboeken, zoals die van Mollo of van jullie eigen Jules (van Ogtrop, red.) en

verder op boeken waarin je als het ware een hele wedstrijd kan naspelen, zoals die van Mike Lawrence. Ook toernooiboeken, over de Olympiades bijvoorbeeld.

TAMMENS.. WIE IS DAT?

Grote namen, zoals vroeger Slavenburg, dat interesseert niemand meer. Wie kent nou de Nederlandse top? Kees Tammens...wie is dat? Je ziet het ook aan het verschijnsel van de kibitzers. Vroeger, op toernooien en wedstrijden, stonden ze te dringen om de tafel van iemand als Kreijns. De enkeling die er nu nog bij staat te kijken behoort zelf tot de smalle bovenlaag. Dus daar hoef je je in het redactionele beleid of in de bridgejournalistiek niet op te richten. Er zou eigenlijk een betere aansluiting moeten komen tussen het brede publiek van het recreatiebridge en de nationale top. Want het is toch raar dat de top zo smal en betrekkelijk zwak is, ondanks de enorme popularisering van bridge, de groei van het aantal bondsleden en competitie spelers, betere bridgecursussen, beter opgeleide bridgeleraren enz. Misschien dat ook de bridgejournalistiek daar iets aan zou kunnen doen (ook daarom zou ik wel wat vaker willen praten met de sportredactie van UN).

Maar misschien is het clubbridge zelf wel een belemmering. Op de cursus leer je wel de principes van het viertallenbridge, maar dan word je lid van een club en daar is het bijna allemaal paren. En dan de selectie, het 'omhoog komen', dat gaat allemaal in clubver-

band, behalve dan op nationaal topniveau, en dat heeft ook zo zijn eigenaardigheden.

Iets heel anders is mogelijk het feit dat studenten, waarvan de top het vooral moet hebben, tegenwoordig stomweg minder tijd hebben.

Vroeger, nog in die studentengeneratie van Toine en Pieterbas, deden studenten er wel 10, 13 jaar over, en maar bridgen...(hoe lang deden Toine en PB er eigenlijk over? red.). De Uilenstede, dat was een enorme leerschool. Die Garozzotrainingen waren fantastisch, en niet eens zozeer vanwege zijn Precisiesysteem, waaraan velen zich niet wilden binden, maar vooral vanwege zijn bezieling. Hij bracht hier het besef van discipline in het bieden, ook en met name in het tussenbieden (dus geen geknal meer) en de verdediging daartegen. En ook al vond zijn systeem dan weinig navolging (Marijke is het Garozzo-Precisie systeem met haar partner Elly Schippers tot op de dag van vandaag trouw gebleven, red.), talrijke conventies ervan zijn wel overgenomen en ingebouwd in het moderne Acol, zoals de Garozzo-splinters. Dat alles heeft ertoe bijgedragen dat ook het natuurlijke bieden is verrijkt.

VERGETEN

Maar ook die trainingen zijn praktisch weggelaten en wat er nog van bestaat (die voor de jeugd en voor de dames) is er een flauwe afspiegeling van.

Je moet het eigenlijk hebben van goed gecoachte oefenwedstrijden, met uitgezochte spellen en spelproblemen, om er ieders systematische fouten te kunnen uithalen. Want die hebben we allemaal: Elly doubleerde altijd en het werd heel vaak gemaakt en ik "vergat" altijd te doubleren en het ging dan 3, 4 down...

En dan natuurlijk de psycholoog, die we als begeleider in Birmingham hadden, Ferdi Oyen. Moeilijk te zeggen wat je daar nou aan hebt. Dat ligt voor ieder verschillend. Je hoeft ook niet. 't Zijn eigenlijk gewoon wat trucjes, die je zelf kunt doen. Trucjes om je concentratie te verbeteren, om je te kunnen opladen, of juist weer te kunnen ontspannen. Sommige oefeningen gebruik ik nog, nu ook weer voor Venetië. Bandjes met muziek om me te kunnen ontspannen na een hele dag spelen.

Nee, Why Women Lose At Bridge (door Joyce Nicholson, London 1985, red.) heb ik nog niet gelezen. Technisch zijn vrouwen nog steeds de mindere van de mannen. Geef 10 moeilijke spellen aan bijvoorbeeld Hans Vergoed, en 10 aan mij, en hij zal er meer goed doen dan ik. En nou kan ik met afspeltechniek nog aardig uit de voeten. 't Zal wel iets met de opvoeding en het opgroeien van meisjes te maken hebben. Zelf ben ik tussen kerels met bridge opgegroeid, dus voor mij geldt dat misschien minder...Ik denk dat vrouwen sneller beslissen dan mannen (en dat noemt men dan intuïtie). Ze hebben geleerd gauw iets concreets uit hun handen te laten komen. Mannen daarentegen zijn geneigd dieper te denken, meer te analyseren en zich ergens in vast te bijten.

Toch blijkt dat wij ons als damesteam prima kunnen handhaven in de Meesterklasse. Kernelijk is de techniek toch niet zo beslissend. Wat we daaraan tekort komen compenseren we met de tijd en de zorg die we aan het bieden besteden. Hoe belangrijk dat is zie je aan Kreijns-Vergoed. Twee fantastische spelers, maar bij het bieden gaat het nogal eens flink mis, omdat de heren elkaar, bij gebrek aan precieze afspraken, niet goed meer verstaan. Kreijns heeft een gloeiende hekel aan al die conventies en dat ingewikkelde gedoe; hij wil gewoon hop-hop-3SA.

Wat ook zou kunnen meespelen is dat mannen wat meer proberen, meer trucjes, risico, fantasie. Maar ik denk toch dat dat meer een kwestie van karakter is. Sommigen doen 't nooit, anderen hebben altijd de geniale vondst net op het verkeerde moment. Je moet daar ook voelhorentjes voor hebben. Iemand als Zia Mahmood, die heeft dat.

In Venetië doe ik geen verslaggeving. Ik kan dat niet allebei tegelijk, de concentratie voor het spelen en dan meteen een artikel in elkaar draaien, zoals Max Rebattu dat kan. Wel heb ik met Bridge afgesproken dat ik een soort dagboek inlever. En ik zal natuurlijk weer een hoop spelletjes verzamelen, voor m'n rubriek in UN.

© Star Magazine 1988

INTERNATIONAL POPULAR

BRIDGE

MONTHLY

Het favoriete Engelse tijdschrift van Omar Sharif

Met tal van interessante rubrieken, zowel voor de beginner als de betere speler:

Het internationale biedpanel,
Tops bridgeproblemen,
toernooiverslagen en spelanalyses,
anekdotes en verhalen.

Abonnementen :
fl 65 — voor één jaar
fl 120 — voor twee jaar
fl 250 — voor vijf jaar

Speciale aanbieding : (geldig tot 31 december)

Bij twee jaar:

Gratis toernooiboek EK 1987 te Brighton

Bij vijf jaar:

Gratis extra zesde jaar abonnement

Fraai ingebonden jaargangen :
1987: fl 44.— ; 1985 of 1986 : fl 37.—
Losse binders : fl 18.—

Agent voor Nederland:

**Max Rebattu jr, Watercirkel 456,
1186 NK Amstelveen**

Telefoon: 020-459380 ('s morgens)

Bestelling door overmaking op postgiro 2043848

5 MINUTEN PROBLEEM DEEL III

W/OV

♠ B
♥ H 9 2
♦ A 9 5 3 2
♣ A B 10 3

♠ A 10 7 6
♥ A 10 8 4 3
♦ V
♣ 9 6 2

Zuid speelt 4♥. Start ♠8-B-H-A. Slag 2: ♠6-♠4-
♦2-♦2. Slag 3: ♠7-♠9-♥2-♠3.

Voor de hand ligt nu het spel recht voor zijn raap af te spelen: ♥H, ♥A en een klaveren

naar de tien. Dit gaat goed als de troeven 3-2 zitten, want west heeft zeker een klaverplaatje.

Zit de troef echter 4-1 (west kan heel goed een 4-1-4-4 gehad hebben) dan dreigt U down te gaan. Veel beter lijkt dan ook te proberen een tweede schoppen op tafel af te troeven: ♦A, ruiten troef, schoppen troef, ♥H en weer een ruitje. We halen dan twee schoppenslagen, twee schoppenintroevers, ♥H, ♦A, een ruitenintroever, plus ♣A is al acht. Met ♥A 10 8 nog in handen zijn tien slagen vrijwel verzekerd, ook als de troef gewoon 3-2 zit.

Zo gedacht, zo gedaan: ♦A, ruiten troef en ♠10. Op dat moment kijken beide tegenstanders geïrriteerd op: west heeft Uw ♥3 met de vijf overgetroefd! Hij neemt een lange denkpauze en speelt ♠4 na. Wat nu?

zie verder blz. 25

Technisch en tactische perfect afspelen

BRIDGE

door Marijke v.d. Pas

ER zijn spelers, die feilloos aanvoelen hoe de tegenstanders zullen reageren. Zij spelen een spelletje zeer tactische af en weten dat de tegenpartij een beslissende fout zal maken. Er zijn ook spelers, die alleen genoegen nemen met een technisch perfect speelplan. Zij rekenen van alles uit en nemen hun beste kans. Op het spel uit het eerste diagram kunnen beiden hun hart ophalen.

Zuid opent de bieding met 4♣. Oost doubleert op de vierde hand, waarna verder rondgepast. West komt uit met ♠2. Omdat het doublet van oost nog een informatief karakter heeft, zal een weldenkend leider ♠2 direct op een singleton taxeren. Hoe zou u dit spel verder aanpakken?

Een leider die noch technisch, noch tactisch grote kwaliteiten bezit, zal ♠A nemen. ♠A oprapen en met een hartenaftroever oversteken om troef te vervolgen. Hij heeft pech. De troeven vallen niet 2-2. Bovendien weet west, aan slag met ♣H, dat er klaver geswitcht moet worden. Oost ziet ♣H onder het aas vallen. Hij kan ook 1 en 1 optellen en geeft zijn partner een aftroever. De tacticus ziet direct dat de enige communicatie van de tegenpartij in de klaverenkleur ligt. Hij neemt ♠A en speelt direct ♣B van tafel. Menig sufferd zal op de oostplaats het aas duiken, waarna zelfs een overslag wordt gehaald. Deze oost neemt, met zowel de aas als de vrouw, natuurlijk ♠A. Hoewel west nog hoopvol ♣2 daaronder deponereert, is een singleton ruiten bij de partner nog niet als mogelijkheid tot oost doorgedrongen. Hij probeert ♥A en dat was dat.

DIAGRAM 1
Zuid gever, allen kwetsbaar

NOORD	
♦ A	
♥ VB 8	
♦ AV 10 8 4	
♣ B 7 4 3	
WEST	OOST
♦ H 5 3	♦ 4
♥ H 10 7 3 2	♥ A 9 6 5 4
♦ 2	♦ H 9 3
♣ 9 8 5 2	♣ AV 10 6
ZUID	
♦ VB 10 9 8 7 6 2	
♥ —	
♦ B 7 6 5	
♣ H	

DIAGRAM 2
Zuid gever, allen kwetsbaar

NOORD	
♦ HV 2	
♥ 7 6 2	
♦ 6 2	
♣ 10 9 7 5 2	
WEST	OOST
♦ 10 6 5	♦ B 9 8 3
♥ B 8	♥ V 9 5 4 3
♦ V 10 7 5 3	♦ HB 8
♣ B 8 3	♣ H
ZUID	
♦ A 7 4	
♥ AH 10	
♦ A 9 4	
♣ AV 6 4	

Hoe pakt een technicus dit spel aan? Hij neemt ♠A en speelt direct ♥V van tafel. Als oost deze slag duikt, parkeert hij — loser on loser — ♣H op deze slag. West mag weliswaar deze slag maken, maar kan op geen enkele manier zijn aftroever meer in de wacht slepen. Als oost ♥A legt, troeft de leider deze slag. Hij steekt over naar ♠A en speelt ♥B voor. In dit geval kan op ♥B alsnog ♣H weg en wordt 4♣ gewonnen. Mocht oost zowel ♥A als ♥H hebben dan kunnen de schoppen 2-2 vallen, of kan ♣A bij de singleton ruiten zitten.

We blijven nog een spelletje bij de technicus.

Via een 2SA-opening wordt zuid leider in 3SA. West komt uit met ♠3. De leider begint goed door pas in de derde ruitenronde het aas te nemen. Hij mag nog van slag in de klaverenkleur, als hij maar kan voorkomen dat west aan slag komt. Om zich te wapenen tegen

♣H sec achter de AV slaat de leider ♣A. Als oost ♣H heeft, kan het contract niet down. Nu oost de secce heer heeft, valt het hele plan in duigen. Omdat ook de enig overgebleven kans, de dubbele hartensinit, niet werkt, gaat het contract 2 down.

Dit spel zou deze rubriek natuurlijk niet gehaald hebben als er niet een beter speelplan voorhanden was. De leider neemt in de derde slag ♠A en steekt over naar ♠V. Vervolgens wordt vanuit de dummy een kleine klaveren gespeeld. Als oost een kleine legt neemt de leider het aas. Overgestoken naar ♣H wordt nogmaals een klaveren gespeeld. Het contract wordt gewonnen als west de secce heer heeft, of als oost de heer heeft. In dit geval speelt oost de eerste klaverenslag noodgedwongen de heer bij. Nu kan de leider de slag aan oost laten!! Het hele spel is onder controle, er wordt zelfs een overslag gemaakt.

5 MINUTEN PROBLEEM DEEL IV

W/OW

- ♦ B
♥ H 9 2
♦ A 9 5 3 2
♣ A B 10 3
- ♦ A 10 7 6
♥ A 10 8 4 3
♦ V
♣ 9 6 2

Zuid speelt ♠V, maakt ♠A, ♠6, ♥2, ♠A en ziet ♠3 overgetroefd.

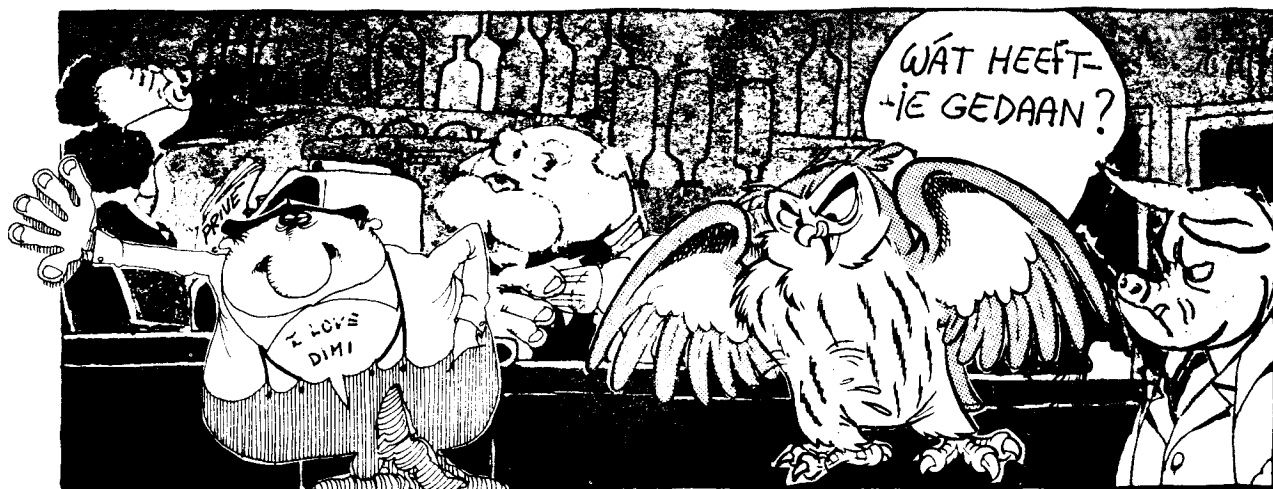
Het dreigt pijnlijk te worden. West heeft kennelijk een 4-4-1-4 gehad of meer waarschijnlijk een 4-3-1-5. Komt oost aan slag met een secce klaverenhonneur dan krijgt west nog een ruiten-overtroever en oost nog een introever in klaveren. Moeten we dus ♠A nemen?

Hoe zit het met de punten? Oost had ♣H en ♠HB en gezien het doublet moet west de ontbrekende plaatjes hebben, wellicht op ♥B na. Dus ogen dicht en ♠3 in dummy laten bijspelen. Oost produceert ♠7 en U pakt opgelucht ♠9. De rest is kinderspel, of niet?

Zie verder blz. 31

JUAN-LAPIN

Vic Torremolinos

"Wát heeft-ie gedaan?".

Even viel er een stilte aan de bar van "De Griffioen", toen begon iedereen door elkaar te praten. Thermosfles Dimitotallos, bijgenaamd Dimi de Griek, nam met een grimmig soort voldoening de verbijstering om zich heen waar. Hij was direct van het vliegveld naar de societeit gegaan om het nieuws als eerste te hunnen vertellen: het Klagende Konijn (KK) had, samen met Paraket de Gepakte Partizaan, het prestigieuze parentoernooi van Juan-Lapin gewonnen! Op veler verzoek beschreef Dimi met name KK's heldendaden.

"De eerste dag was het al raak: door zich regelmatig te vertellen, vergooien, te verzaken en het contract te vergeten reeg KK een onwaarschijnlijke serie tops aan elkaar".

Niemand toonde een spoor van verbazing en Dimi hernam: "Een voor KK begripen heel gewoon spelletje:

Paraket

♠ 5 4
♥ 10 2
♦ V 10 6 4 3
♣ A 8 6 3

♠ -
♥ H V 9 8 5
♦ A H 9 7 2
♣ B 9 5

♠ V 9
♥ A 7 6 4
♦ B 8 5
♣ V 4 2

KK

♠ A H B 10 8 7 6 3 2
♥ b
♦ -
♣ H 10 7

Hij zat als zuid in 6♠, het normale contract en west kwam uit met ♠A. KK speelde ♥B uit zijn hand bij en verschoot van kleur. Hij probeerde de kaart terug te nemen, maar west siste "carte jouée" en probeerde ♥H. Deze keer pakte KK wél de goede troef en mistroostig speelde hij al zijn troeven uit. Dit was de situatie met nog een troef te gaan:

♠ -
♥ 10
♦ V
♣ A 8

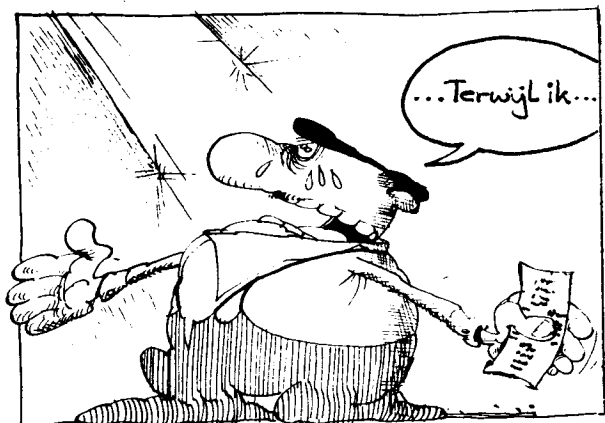
♠ -
♥ V
♦ H
♣ B 9

♠ -
♥ A
♦ -
♣ V 4 2

♠ 3
♥ -
♦ -
♣ H 10 7

KK speelde ♠3 en west kon alleen ♥V missen, ♠9 zou betekenen dat via ♠A en klaveren na de ♣V van oost eruit wordt gesneden ("Alsof KK ♠B zou zien vallen; die west is niet goed bij zijn hoofd", fluisterde Oscar de Uil). In noord verdween de nu nutteloze ♦V en oost mompelde "merde".

En zeg nu niet", Dimi keek de omstanders nadrukkelijk aan, "dat het niet uitmaakt welke slag je afgeeft om de timing voor de squeeze te verkrijgen: als je ♦A aftroeft en later ♥B afgeeft, speelt west harten na en daar gaat je ♥10 dreiging!"

Verbitterd schudde hij het hoofd. "Hij krijgt zijn dubbele dwang, waarbij nota bene tegen west sprake is van een guard-squeeze, cadeau terwijl ik" Iedereen wist wanneer te zwijgen en inderdaad, hij vervolgde somber: "Ik speelde het spel uiteraard zoals KK, maar dan met opzet, en ik heb natuurlijk het Verschrikkelijke Varken (VV) links van me en die vindt natuurlijk wel de klaverenswitch in slag twee". Een begrijpende omstander voorzag Dimi van een broodnodige hartversterking en hij vervolgde:

"Even later mocht KK ♠ spelen. Het biedverloop zal ik jullie besparen, want ik zie dat jullie juist geluncht hebben.

Paraket

♠ 7 2
♥ 4 3
♦ A 10 4 2
♣ V B 10 9 8

♠ 6 4
♥ H V B 10 8
♦ H V 7 5
♣ 7 5

♠ B 8 5
♥ 9
♦ B 9 8 6 3
♣ 6 4 3 2

KK

♠ A H V 10 9 3
♥ A 7 6 5 2
♦ -
♣ A H

West die nooit geboden had kwam uit met ♥H en KK nam vlot. Die simpele ziel zag niet dat zijn enige kans was dat de harten drie drie zaten. Hij besloot klaveren AH op te rapen en daarna troef te trekken om vervolgens op de vrije klaveren en ♦A van dummy zijn harten te gooien! Na ♠AH en ♠AH werd hij opeens vuurrood en begon onsamenhangend te mompelen. Uiteindelijk speelde hij een kleine schoppen na en de verbijsterde oost maakte ♠B en moest

dummy de rest geven.

Nu zul je zeggen: "Logisch dat-ie niet zag dat dummy entreeloos was, dáár kennen we hem voor, maar toch knap wat-ie daarna deed". Of niet...?" Onderzoekend keek Dimi in het rond.

"De reden dat KK een kleine schoppen in de derde troefronde speelde, hij heeft het zelf later toegegeven, is, dat hij teleurgesteld was dat ♠V nog niet was gevallen! Jawel, Franse kaarten. Als KK die Valet zelf had gehad was-ie drie down gegaan, net als ik, ik..., ik bedoel." Dimi begon te stotteren en een taktloze Griffioen vroeg "ben jij drie down gegaan?"

"Welnee onderbrak een bekende joviale stem en alle ogen richtten zich op VV die juist zijn koffers neerzette. "Dimi ging maar één down maar hij zat dan ook voorzichtig in ♣, ha, ha!" Nadat VV zich, schijnbaar ongeïnteresseerd in Dimi's verhaal, zoals gebruikelijk, bezig ging houden met eten en drinken, vervolgde de Griek:

"Na de eerste dag hadden KK en Paraket 64% en het ging maar door:

	♠ A H
	♥ V B 10 9
	♦ 5 4
Paraket	♣ A V 10 8 7 KK
♠ 9 8 7 6 2	♥ 10 4 3
♥ 8 3 2	♥ H 5
♦ V 10 9 6	♦ 10 8 7 3 2
♣ 2	♣ H 5 3
	♠ V B 5
	♥ A 7 6 4
	♦ A H
	♣ b 9 6 4

Zoals bijna de hele zaal, speelde ook deze zuid ♠, waartegen Paraket, zoals bijna elke west, met zijn singelton klaveren, de kleur van dummy, uitkwam.

"Que est-ce que ça veut dire, cette entame?" vroeg zuid aan KK. Het was vergeefse moeite want KK kwam niet tot een zinnig antwoord. Luid mopperend over de "entame" pakte zuid ♠A en KK mikte daar de heer onder! Kunnen jullie het zuid kwalijk nemen dat hij van de harten-snit afzag? Hij had de "seccé" ♠H gevangen en lag dus één slag voor op het veld. Het zou dom zijn om nu te gaan snijden als west ♥ H x had en oost een introever zou geven. Hij speelde dus ♥A en harten na en was een van de twee zuids (in een veld van 400!) die down ging, want alle anderen namen na ♠A gewoon de hartensnit.

"Die andere zat zuid aan de tafel waar ik oost was", zei VV met volle mond. "standaard-misleidinkje, die ♠H".

Zonder acht te slaan op VV's commentaar, vroeg Dimi aan zijn gehoor: "En waarom denk je dat KK ♠H ondergooide?" "Logisch", sprak Oscar de Uil, de top-kibitzer van de Griffioen, onder begrijpend geknik van de anderen, "entame" klinkt net als "la Dame".

Na twee dagen stonden ze op 63%. De derde dag haalden ze de dagprijs met 67% en de eerste plaats op de ranglijst. Dit spel droeg daaraan bij:

♠ 8 7 6 5
 ♥ V B
 ♦ 7 2
 ♣ A 10 6 4 3 KK
 Paraket
 ♠ H V 9 4 3 ♠ A B
 ♥ A 7 3 ♥ H 10 9 8 4 2
 ♦ 8 5 ♦ H 9 6 4
 ♣ V B 5 ♣ H
 ♠ 10 2
 ♥ 6 5
 ♦ A V B 10 3
 ♣ 9 8 7 2

west	noord	oost	zuid
-	pas	1♥	2♦
3♠	pas	4♣	pas
pas	pas		

Het biedverloop verdient enige toelichting: Na zuids parenvorgbodje vond Paraket zijn hand sterk genoeg voor een forcing bod (2♠ zou niet forcing zijn) en KK had zo vaak met het Verschrikkelijke Varken gespeeld, dat hij zo gauw het kon partners kleur steunde. Zo moest Paraket als west 4♠ spelen, terwijl aan nagenoeg iedere andere tafel oost 4♥ speelde en als volgt down ging: klaverenstart voor het aas en ruiten na voor de tien. ♦A en ruiten na promoveerde noords ♠V.

Paraket kreeg een soortgelijke verdediging: ♦7 start voor de tien, klaveren na voor het aas en ruiten terug voor de boer. Ruiten na en Paraket troefde met de ♠9, waarna hij de rest had. Ik zal jullie besparen", Dimi keek treurig de kring rond, "hoe hoog KK zijn partner prees wegens het alerte voortroeven met ♠9, NZ vonden het in ieder geval niet leuk.

De vierde dag ging het iets minder, slechts 59%. Voor de verandering is het misschien aardig eens een goed afgespeeld spel te vertellen.:

KK
 ♠ H B 3
 ♥ A H 10 3 2
 ♦ 6
 ♣ H 10 7 2
 ♠ A 9 2 ♠ 10 7 6 5
 ♥ 5 ♥ V B 9 8 4
 ♦ H V 9 8 7 5 2 ♦ 3
 ♣ V 8 ♣ B 4 3
 Paraket
 ♠ V 8 4
 ♥ 7 6
 ♦ A B 10 4
 ♣ A 9 6 5

Als zuid speelde ik 3SA en west startte met een kleine ruiten voor mijn tien. Ik incasseerde ♠H en speelde klaveren naar de negen voor de vrouw van west. ♦H was voor het aas. (noord ♥2 en oost gaf een, zoals we zullen zien, Dihattik-sigitaal met ♠V). schoppen was voor de heer en schoppen via de vrouw voor het aas, waarna west van slag ging met ♥5. Ik nam met het aas en incasseerde de klaveren. De situatie was nu:

♠ B
 ♥ H 10 3
 ♦ -
 ♣ 10
 ♠ 9 ♠ 10 7
 ♥ - ♥ B 9 8
 ♦ V 8 7 5 ♦ -
 ♣ - ♣ -
 ♠ 8
 ♥ 7
 ♦ B 4
 ♣ 6

Op klaveren tien moest oost een schoppen laten gaan, waarna ik ♠B inkasseerde en ♥3

speelde. Dankzij zijn eerdere signaal mocht cost nu in de hartenvork spelen. 630 Was een behoorlijke score voor mij".
 Tevreden nam Dimi een slokje creme de mente. "Leuk, maar welke rol speelde KK in dit verhaal?" vroeg dezelfde botte Griffioen weer.

Met een neidige blik op de vragensteller vervolgde Dimi: "KK zat oost en het spel ontwikkelde zich precies zoals bij mij aan tafel, dus ook KK gaf dat idiote dihattik-signaal, tot en met de hartenswitch in de zevende slag. Toen ♡A genomen werd, speelde KK ♡8 bij. Toen de leider net als ik ♡3 speelde kwam bij KK de zorgvuldig bewaarde ♡4 en de leider kwam onverwacht in de hand aan slag met ♡7 en moest toen twee slagen afstaan aan de ruiten van west!".

Zelfs Oscar de Uil leek uit het lood geslagen: "Maar waarom? Wat voor reden had-ie om eerst ♡8 eronder te gooien en daarna met ♡4 te duiken? Hij kan het probleem toch niet gezien hebben?"

"Natuurlijk niet, zuchtte Dimi. Ik zal het uitleggen: ♡8 was wéér een aansignaal; die ♡V had onze vriend alweer zo lang geleden ge-

speeld dat-ie haar vergeten was. En wat het spelen van ♡4 betreft..." "Nogal logisch", onderbrak VV met volle mond, "toen de leider ♡trois liet spelen, verwachtte KK de roi en dus hoorde hij die ook!".

Ook nu weer reageerde Dimi niet op zijn kwelgeest en ging somber verder: "Over Dihattik-signalen gesproken: weer leverde zo'n stommeit KK op de laatste dag een top op:

Paraket

♠ H 3

♥ 10 7 4

♦ A H V 9 6 5

♣ V 2

♠ A B 9 5 4

♥ 8 6 5 3

♦ 7 4

♣ 8 3

♠ 10 8 7

♥ 8 2

♦ B 10 8 2

♣ B 10 9 7

KK

♠ V 6 2

♥ A H V 9

♦ 3

♣ A H 6 5 4

Als zuid moest hij 6SA spelen, waartegen west heel goed", Dimi sprak met veel nadruk, "met ♠7 uitkwam. Onder ♠A meende oost een Dihattik ♠B te moeten gooien, hetgeen ook weer het contract cadeau deed. KK liet ♠H van tafel spelen, die west heel goed dook..." De nadruk ontging niemand, behalve weer de taktloze Griffioen die vroeg: "Waarom is dat zo goed?"

"Omdat anders, als zuid daarna al zijn slagen in de hoge kleuren incasseert, oost in een eenvoudige klaveren-ruiten dwang komt, zoals mij dat overkwam", gromde VV, daarmee Dimi het gras voor de voeten wegmaaiend. "die idioot van een Walrus met zijn 'Azen zijn er om heren te vangen!'"

"Hoe dan ook", hernam Dimi en probeerde te glimlachen, "west had dus héél goed ♠H gedo-

ken en KK incasseerde zijn hartenslagen, waarop oost zijn laatste twee schoppens moest laten gaan. Vervolgens testte hij de klaveren, zonder in te zien dat hij niet meer bij dummy's ruiten kon komen.

Dit was de positie na het incasseren van de derde klaverenhonour, met zuid aan slag:

♠ -	♠ -
♥ -	♥ -
♦ H V 9 6	♦ 10 8 2
♣ -	♣ B
♠ A B 9	♠ V 6
♥ -	♥ -
♦ 4	♦ -
♣ -	♣ 6 5

"Zou die ♣6 hoog zijn?", vroeg onze langharige vriend zich af; "dat weet je maar nooit met die klaveren". Hij besloot het te proberen en de arme west zag ondanks zijn briljante tegenspel zijn maat in de ruitenvork spelen.

De laatste dag scoorden KK en Paraket 63%, wat ook hun eindscore werd, goed voor de eerste prijs en"

"Zou je niet het tweede spel aan die laatste tafel vertellen", raspte VV. Deze opmerking had een merkwaardige uitwerking op Dimi. Iets mompelend over het late tijdstip en koffers uitpakken verdween hij bliksemsnel en VV nam zijn vertrouwde plaats in het middelpunt van het gezelschap in.

"Het vorige spel was het eerste spel van de laatste tafel. Het tweede spel, het laatste van het hele toerooi, leverde KK een echte zaaltop op:

	Paraket	
	♠ A 7 6 5	
	♥ A H 3 2	
	♦ 6 4	
	♣ H V 8	
♠ H B		♠ V 3 2
♥ 10 8 7 6 4		♥ V B 9
♦ V 10 3		♦ A H B 8
♣ B 5 2		♣ 10 9 4
	KK	
	♠ 10 9 8 4	
	♥ 5	
	♦ 9 7 5 2	
	♣ A 7 6 3	

Na zuids pas besloot west half psychologisch 1♥ te openen. Paraket doubleerde dubieus en KK jumpste, na oosts redoublet, naar 4♠, wat oost een donderend doublet ontlokte. Uiteraard vond west de ruitenstart niet en zelfs KK kan dit contract maken: hartenstart genomen en vier maal klaveren, waarop in noord een ruiten weg. Als west introeft dan volstaat, zodra zuid weer aan slag komt, ♠A gevolgd door een cross ruff. Als oost introeft dan zal zuid, aan slag gekomen ♠A en schoppen na spelen".

"Ongelooflijk 4♠-bod van KK", sprak Oscar de Uil, "hoewel...., hoeveel klaveren had hij bij zijn schoppens zitten?

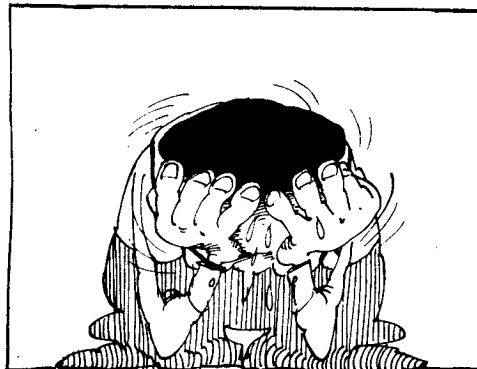
VV stak drie vingers op; "Waaronder het aas", vulde hij aan.

"Zo'n stommititeit als west uithaalde zal hier niet gauw gebeuren", filosofeerde Oscar ver-

der, "stel je voor, psychen tegen KK, terwijl die van nature al in de war is. Maar ja, west kende KK natuurlijk niet".

"Je vergist je", zei VV grimmig, "west kent KK zeer goed. Herinner je je dat hij het vorige spel zijn eigen tegenspel zo ophemelde? En waarom dacht je dat-ie ineens zo'n haast had toen ik dit verhaal begon te vertellen?"

Lekker gepuzzeld in de vakantie? Of misschien het magazine wat laat gekregen en daardoor te weinig tijd gehad. Dat zou jammer zijn. De trouwe puzzelaars hadden natuurlijk hun oplossing weer goed. En een oude bekende van de puzzelredactie heeft gelukkig weer eens tijd gevonden om een kryptogram te maken: Jan Louwerse. De oplossing van kryptogram Star Magazine 36:

Horizontaal: 1:texelaar; 5:vangst; 10:geleidehond; 11:oktaaf; 13:bedragen; 14:bierworst; 16:onnet; 17:om; 19:verteren; 21:rein; 22:loos; 23:ei; 24:eendje; 25:steltloper; 27:kriel; 29:napraten; 30:rups. Vertikaal: 2:evenknie; 3:evenaar; 4:azen; 6:andersom; 7:gelegenheid; 8:tegenstander; 9:komeet; 12:frontaal; 15:strooppot; 17:onderkin; 18:blijspel; 19:vogelen; 20:es; 21:rendier; 26:tulp; 28:lip.

KRYPTOGRAM

Emmy van Houten/Pim de Voogt

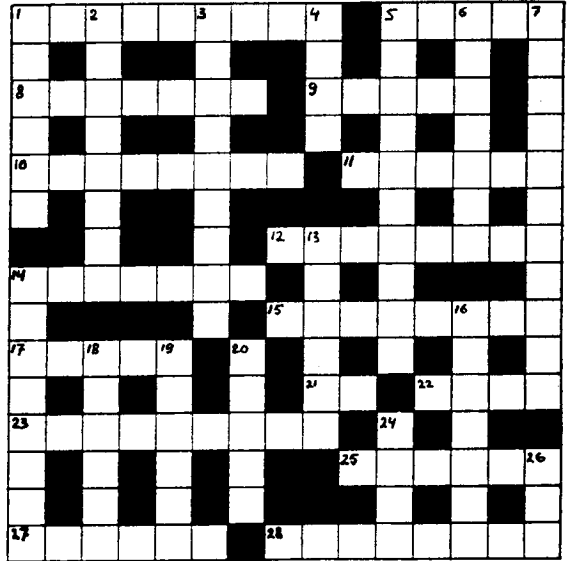

HORIZONTAAL

1. deel van een belangrijke combinatie van heer en vrouw is (9)
5. vuilnisbak op menige bridgetafel (5)
8. tabel om te grillen (7)
9. af eraf en walging wordt beschroomd (5)
10. een slam van noga komt anders nog een keer (8)
11. ongeveer de helft van alle kanten (6)
12. het is Ben eigen dat hij er maar een heeft (8)
14. iemand bewegen om met afvalwedstrijden mee te doen (7)
15. K. staat in de winkel en is proever van beroep (8)
17. zo'n vrucht is een beetje kiele-kiele (5)
21. duizelig van de haast (2)
22. klinkt hij bedorven? het is toch lekker (4)
23. overdoen om de inzet te verhogen (9)
25. dit beest heeft een kleur (6)
27. zij maakt een hoop lawaai (6)
28. met z'n tweeën zitten ze vaak aan het hoofd en ze zitten altijd achteraan (8)

VERTIKAAL

1. vasthoudende vis (6)
2. lelijk, zo slordig (8)
3. reclamevrucht (9)
4. bordeel waarop je boos wordt (4)
5. ik schater stiekem om die bak (10)
6. er zijn om te observeren (7)
7. Kee krijgt de rekening voor haar kookattributen (11)
13. gelegenheidsdrank (6)
14. met zo'n bakje op tafel hoeven bridgers niets meer te zeggen (8)
16. zo'n uiting heeft in sport vrijwel nooit zin (7)
18. zo iemand sjokt moeizaam door zijn last (6)
19. spreken met een drankje op (6)
20. beletten om de onderste kaart boven te krijgen (5)
24. zij komt achteraan (4)
26. waardevol volume (3)

5 MINUTEN PROBLEEM DEEL V (SLOT)

W/OW

♣ B

♥ H 9 2

◇ A 9 5 3 2

♣ A B 10 3

♣ V 9 8 4

♣ H 5 3 2

♥ V B 5

♥ 7 6

◇ 7

◇ H B 10 8 6 4

♣ H V 8 5 4

♣ 7

♣ A 10 7 6

♥ A 10 8 4 3

◇ V

♣ 9 6 2

Zoals uit de spelverdeling in de praktijk blijkt, kan nu eenvoudig de troef worden getrokken en gaan er nog slechts een schoppen en klaveren verloren. Iets zorgvuldiger is het om eerst ♣10 op tafel te troeven en dan ♥H met het aas over te nemen. Hiermee wapent U zich nog tegen een 4-1 troefzitsel met een secce honneur bij oost.

Verder blijkt dat de in deel III als te weinig subtiel verworpen speelwijze ook gewerkt zou hebben. Maar dan had U aan dit spelletje lang niet zoveel lol beleefd als Frans Borm in de landenwedstrijd afgelopen maand in Denemarken.